Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2023. január 10., kedd
LXXV. évfolyam
7. (21278.) sz.
Ára: 4 lej
(előfizetőknek 1,88 lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

Új kultúrházak és modern tanintézmények Vámosgálfalva községben

Befektetés a jövő generációba

Fotó: Nagy Tibor

Az új év első napjaiban Vámosgálfalván tett látogatásunk alkalmával Balog Elemér **polgármester az év végi számvetés pozitív eredményeiről számolhatott be. A község infrastruktúrájának a kiépítését követően a helyi oktatás színvonalának az emeléséhez szükséges XXI. századi körülmények megteremtésén dolgoznak, valamint a felújított művelődési otthonok közösségi élettel való megtöltésén.**

Szer Pálosy Piroska

Mint hangsúlyozta, a koronavírus-járvány, az Ukrajnában dúló háború és az energiaválság okozta gazdasági nehézségeket áthidalva a 2022-es évet pozitív egyenleggel zárták. Ezt az eredményt a menedzsment és a jól felépített stratégia mellett a helyi tanáccsal való összhangnak tulajdonítja.

Mint jelezte, a közösségi érdekek mentén kibontakozó viták nyomán általában sikerült közös nevezőre jutni, és az évek során ez sokat segített a község fejlesztésében.

A tavaly 3.662.984 lejes befektetést sikerült megvalósítaniuk, ebből több mint 2,22 millió európai uniós támogatás, 1,43 millió lej helyi költségvetésből és kormánytámogatásokból származott.

A gyerekekbe történő hosszú távú közösségi, társadalmi befektetés a legjobban megtérülő beruházás, mivel ez az emberiség jövőjét is biztosítja. A ma felnőttgenerációjától függ, hogy a gyerekek milyen világot örökölnek, mit hagyunk rájuk, és a maga során a világ is a ma gyerekeit kapja örökül – hangzott el beszélgetésünk során.

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Vidéken nélkülözhetetlen a postahivatal

A postai szolgáltatás nehézségeiről, a Román Posta vezetősége által elrendelt személyzeti leépítések nyomán országos viszonylatban tapasztalt létszámhiányról, türelmetlen és ingerült személyzetről, sikkasztásokról, de az alacsony bérekről is egyre többet hallani.

2.

A közbiztonság javítása a cél

Négy új járőrautót, 44 térfigyelő kamerát, valamint a terepen járőröző egységek tevékenységének a tervezését és nyomon követését megkönnyítő szoftvert vásárolt a marosvásárhelyi helyi rendőrség a gyorsabb és hatékonyabb munkavégzés, valamint a városi közbiztonság javítása érdekében.

4.

Világhírű hegedűvirtuóz Marosvásárhelyen!

A román kultúra napja alkalmából január 19-én, csütörtökön este 7 órától szervezett hangversenyre a Kultúrpalota nagytermében kerül sor.

5.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas ügyfele számára:

50%-os kedvezménnyel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2023. január 31-ig a marosvásárhelyi Köztársaság tér 5.

és Dózsa György utca 64–68. szám alatti üzletekben.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a 0265-212-304-es telefonszámot!

Aktuális

A „felelős” kormány

Mózes Edith

„A felelős kormány olyan kormány, amely a leggyorsabban és leghatékonyabban gondoskodik a rászorulókról, anélkül hogy destabilizálná az állami költségvetést, és leállítaná a beruházásokat. Idén több mint 2,4 millió román állampolgár kap kéthavonta 250 lejes élelmiszer-támogatást.” Ezt írta szombaton a miniszterelnök a Facebook-oldalára. Hozzátette: mintegy négymillió romániai lakos részesül a háztartásonkénti 700 lejes energiaszámla-pótlékban februárban és szeptemberben. Emlékeztetett, hogy a 2022–2023-as tanévben több mint 400 ezer hátrányos helyzetű tanuló kap 500 lejes támogatást tanfelszerelés és ruházat vásárlására, a hátrányos helyzetű, frissen szült kismamák pedig 2000 lejes szociális utalványt kapnak.

Közben persze a jövő évi választásokra készülnek. A koalíciónak máris a legnagyobb gondja a helyhatósági és a parlamenti választások összevonása. Ugyanis 2024-ben négy választás is lesz: európai parlamenti választások, helyi, illetve parlamenti választások és elnökválasztás.

A helyi és parlamenti választások összevonását a liberálisok kezdeményezték, hogy ezzel csökkenjen a kiadások egy része, egyben könnyítené a logisztikai felkészülést is. Nem kellene újraalakítani a szavazókörzeteket, választási irodákat stb.

A szociáldemokraták egyelőre nem reagáltak a felvetésre, azt mondják, politikai döntésre van szükség ez ügyben. Nem is adnak

(Folytatás a 3. oldalon)

JANUÁR

10., kedd

A Nap kel
8 óra 5 perckor,
lenyugszik
16 óra 55 perckor.
Az év 10. napja,
hátravan 355 nap.

Isten éltesse!

Ma **MELÁNIA**,
holnap **ÁGOTA** napja.

MELÁNIA: görög eredetű, jelentése: fekete, sötét.

ÁGOTA: az Agáta régi magyar formája, jelentése: a jó.

IDŐJÁRÁS

Eső lehetséges
Hőmérséklet:
max. 8 °C
min. 3 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. január 9.

1 EUR	4,9252
1 USD	4,6151
100 HUF	1,2403
1 g ARANY	277,880

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Illegálisan itt-tartózkodókat büntettek meg

Az országban illegálisan tartózkodó, illetve feketemunkát végző külföldi állampolgárok kiszűrése érdekében végzett ellenőrzéseket január 5-én és 6-án a Maros megyei rendőrség bevándorlási osztálya. A hatóság egy 25 éves Moldova köztársaságbeli nőt és egy 55 éves Sri Lanka-i férfit azonosított, akik a szükséges iratok nélkül tartózkodtak Maros megyében. Az idegenekre 800 lejes pénzbírságot róttak ki, és hivatalos felszólításban kötelezték őket, hogy elhagyják az országot: a férfi három, a nő 15 napon belül.

Ettől a héttől lehet adót fizetni

A marosvásárhelyi adóhivatal pénztárai január 9-én, hétfőn nyitottak ki. Idén az infláció mértékével, 5,1 százalékkal módosult az ingatlan-, a lakás-, a telek- és a gépjárműadó. Személyesen a polgármesteri hivatalban, a Tudor negyedi Gyémánt piac melletti pénztárnál, továbbá a Călăraşilor utca 26–28. szám alatti irodában lehet befizetni a helyi adókat. Aki teheti, használja az online kifizetést a Ghiseul.ro honlapon. Továbbra is érvényes a 10 százalékos kedvezmény azok számára, akik március 31-ig kifizetik az egész évre szóló helyi adókat és illetékeket, beleértve a szemétdíjat is. A háztartási hulladék összegyűjtésére megállapított díj egy főre idénre is havi 14,93 lej.

Lehet jelentkezni a kosaras gazdabálra

Negyedik alkalommal szervez gazdabált a Romániai Magyar Gazdák Egyesületének Maros megyei szervezete. A kosaras bált január 14-én, szombaton Kibéden tartják. Zenél a felvidéki Dűvő zenekar, énekel a parajdi Szekeres Elek, és tombola is lesz értékes főnyereménnyel. Érdeklődni, jelentkezni Józsa Eszter (0787-806-502) és Sikó László (0787-723-733) falugazdászoknál lehet.

Közúti baleset

Tegnap Harcó és Mezőmadaras között felborult egy személygépkocsi, amelyben öt személy utazott. A balesetben hárman sérültek meg súlyosabban, kórházba szállították őket. A rohammentősök beavatkozása után az úton mindkét irányban újraindult a közúti forgalom.

Elmarad a január 24-i Téli csodaházikó

A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulatának január 24-ére, keddre tervezett Téli csodaházikó – Csillagcsengő című gyermekműsora objektív okok miatt elmarad. A már megvásárolt jegyek előzetes helyfoglalással felhasználhatók az idei évad végéig egy későbbi Csodaházikó-gyermekműsorra, vagy írásbeli igénylés és a megvásárolt jegyek felmutatásával január 20-ai határidővel visszaválthatók. A jegypénztárnál vásárolt jegyek értéke személyesen, a színház jegypénztárában, hétköznapokon 9–19 óra között igényelhető vissza. Az online vásárolt jegyek esetében az összeget a színház automatikusan visszautalja.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Vidéken nélkülözhetetlen a postahivatal

A postai szolgáltatás nehézségeiről, a Román Posta vezetősége által elrendelt személyzeti leépítések nyomán országos viszonylatban tapasztalt létszámhiányról, türelmetlen és ingerült személyzetről, sikkasztásokról, de az alacsony bérekről is egyre többet hallani. Ennek ellenére vitathatatlan, hogy vidéken is nagy szükség van a postahivatalokra – hangsúlyozta Balog Elemér, Vámosgálfalva község polgármestere.

Szer Pálosy Piroska

Egyes településeken leromlott állapotok uralkodnak a postahivatalokban, úgy tűnik, hogy egyeseknek nem szívügyük az ingatlanok karbantartása, felszerelése, korszerűsítése, az alkalmazottak ösztönzése sem. A vámosgálfalvi postai szolgáltatás minősége azonban nem közömbös a község önkormányzata számára, ezért a lehetőségekhez mérten támogatják a maroknyi alkalmazott igyekezetét, hogy az ügyfelek a postára belépve megfelelő körülményeket találjanak ott is, és elégedetten távozhassanak.

A vámosgálfalvi postahivatal ügyintézője, *Szentgyörgyi Anna* kérdésünkre elmondta, hogy az egykor hat alkalmazottat foglalkoztató hivatalban jelenleg mindössze hárman dolgoznak. A két kihordó – *Hidi Ilona* és *Keszeg Teréz* – naponta összesen 35 kilométert gyalogol, hogy Küküllőpócsfalva, Szőkefalva, Gálfalva, Erdőalja és a közigazgatásilag Mikefalva községhez tartozó, de a vámosgálfalvi postahivatalhoz csatolt Abosfalva lakosságának kézbesíthesse a nyugdíjakat, állami gyermeksegélyeket, számlákat, szociális járulékokat, valamint az előfizetők számára a napilapokat, köztük a 43 darab Népújságot. A postai szolgáltatást egyre többen veszik igénybe azok közül is, akiknek nyugdíjjáruléka eddig bankkártyára érkezett. Az ok a többi között abban keresendő, hogy a bank később, 13-án utalja a nyugdíjakat, míg a postások elsejétől 15-ig kihordják, így korábban hozzájuthatnak a pénzükhöz.

A postahivatalban számlákat, illetékeket is lehet fizetni, valamint a Western Union hálózat révén külföldről átutalt pénzküldeményt lehet felvenni. Az idősek vagy kisgyerekesek számára előny a csomagküldési szolgáltatás kibővítése. A postán küldött max. 15 kilogrammos csomag esetében lehetőség van házhoz szállítást igényelni, annak a díja hat lej, a csomag súlyától függetlenül – beszélgettünk a postai szolgáltatásokról két ügyfél kiszolgálása között.

Szentgyörgyi Anna — Fotó: Nagy Tibor

RENDEZVÉNYEK

A Beugrás a Spectrum Színházban

Január 10-én, kedden (ma) 19 órakor újra megtekinthető a Beugrás című bűnügyi komédia a marosvásárhelyi Spectrum Színházban. A vígjátékot Kovács Levente írta és rendezte. Helyfoglalás a 0744-301-875-ös telefonszámon.

Népek hangszerei – kiállításmegnyitó

A Maros Megyei Múzeum szervezésében Síppal, dobbal, didzseriduval… Népek hangszerei címmel nyílik kiállítás a budapesti Néprajzi Múzeum gyűjteményéből január 17-én, kedden 17 órától a múzeum várbeli történeti és régészeti osztályának székhelyén. A vándorkiállítás a székelyudvarhelyi Haáz Rezső Múzeumból érkezik Marosvásárhelyre. A megnyitón beszédet mond Pálóczy Krisztina, a tárlat kurátora, a budapesti Néprajzi Múzeum muzeológusa és Ötvös Koppány-Bulcsú, a Maros Megyei Múzeum igazgatója. Ezt követően Radu Varga shantur- és pánsípkoncertjét lehet meghallgatni. Az interaktív zenei kiállítás a különböző népek és kultúrák néhány hangszerét mutatja be magyar zenekutatók és a Néprajzi Múzeum gyűjteményeinek szemszögéből. A Maros Megyei Múzeum a kiállítás keretében februártól áprilisig rendkívüli rendezvénysorozatot és zeneoktatási projektet szervez általános iskolások számára. Az események részleteiről a későbbiekben a múzeum közösségi médiaoldalain és honlapján tájékoztatnak.

A Parasztopera a Stúdió Színházban

Darvas Benedek – Pintér Béla Parasztopera című zenés műve látható január 10-én, kedden (ma) 19 órától a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Köteles Sámuel utcai Stúdió Színházában. Rendező Mohácsi János.

A Kerekerdő közepében az Arielben

A marosvásárhelyi Ariel Ifúsági és Gyermekszínház idei első előadása a Kerekerdő közepében című mesejáték, amelyet január 15-én, vasárnap délelőtt 11 órakor lehet megtekinteni az Ariel színház nagytermében. Az előadás rendezője Barabás Olga, szereplők: Cseke Péter és Dull János, dalszerző Cseke Péter.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ: Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK: Antalfi Imola, Benedek István

MUNKATÁRSAK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, **e-mail:** reklam@e-nepujsag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000076
ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

Heves harcok dúlnak a Donyeck megyei Szoledarnál

Az orosz erők az elmúlt napban 106 alkalommal lőtték a Donyeck megyei Szoledar városát, és 22-szer csaptak össze az ukrán katonákkal a térségben – számolt be róla Szerhij Cserevatij, a keleti országrészben harcoló ukrán alakulatok szóvivője hétfőn egy tévéműsorban.

Közölte, hogy vasárnap az ott harcoló ukrán alakulatokhoz újabb erőket vezényeltek, és további katonai eszközöket bocsátottak a rendelkezésükre. Szavai szerint a fagyos időjárás lehetővé teszi a nehézeszközök – harckocsik, gyalogsági harcjárművek és páncélozott szállítójárművek – használatát, ezért az ukrán erők számára ellentámadásra is lehetőség nyílik. Hangsúlyozta, hogy előnyre tesz szert az az oldal, amelyik jobban felkészíti katonáit és haditechnikai eszközeit a téli hadműveleti szakaszra, valamint jobb taktikai terveket dolgoz ki.

Olekszandr Szirszkij, az ukrán szárazföldi erők parancsnoka cáfolta azokat az orosz sajtóban megjelent híreket, amelyek szerint az orosz hadsereg elfoglalta volna Szoledart. Elmondta, hogy az orosz csapatok ismét kísérletet tettek a város elfoglalására, de veszteségeket szenvedtek és visszavonultak. Kifejtette, hogy az orosz erők több irányból rohamozták meg a várost, és a legfelkészültebb fegyvereseket, a Wagner magánhadsereg zsoldosait is bevonták a műveletbe. „Ugyanakkor védőink bátorságának, a tűzerő ügyes és hozzáértő felhasználásának köszönhetően az ellenség jelentős veszteségeket szenvedett, és ismét visszavonult” – fogalmazott a parancsnok.

Az Ukrajinszka Pravda hírportál emlékeztetett arra, hogy Volodimir Zelenszkij elnök vasárnap esti videóüzenetében közölte, hogy Szirszkij végig látogatta vasárnap a Donyeck megyei Bahmut és Szoledar városoknál harcoló ukrán alakulatokat. Az államfő bejelentette, hogy erősítést küldenek a térségbe.

Közben Andrij Kaszjanov, Ukrajna georgiai ügyvivője nyilvánosságra hozta, hogy Kijev arra kérte Tbiliszit, adja vissza azokat Buk rakétarendszereket, amelyeket a 2008-as orosz–georgiai háború során Ukrajna biztosított Georgiának.

Dmitro Kuleba ukrán külügyminiszter a Twitteren hangsúlyozta, hogy Ukrajna felfegyverzése a legrövidebb út a győzelemhez, valamint a béke és biztonság helyreállításához Európában és azon túl. „Ukrajna hálás partnereinek a katonai segítségért, de őszintének kell lennünk egymáshoz: senki sem tett eleget” – szögezte le. Az RBK-Ukrajina hírportál emlékeztetett arra, hogy Kuleba korábban azt mondta: Ukrajna 2023-ban minden szükséges katonai segítséget megkap partnereitől, amit 2022-ben nem kapott meg. *(MTI)*

Megtiltotta a palesztin zászló használatát az izraeli nemzetbiztonsági miniszter

Itamár Bengvír, az új izraeli kormány nemzetbiztonsági minisztere arra utasította Kobi Sabtaj rendőrfőkapitányt, hogy a rendőrség távolítsa el a palesztin zászlót a közterületekről – jelentette a Maáriv című újság hírportálja hétfőn.

A jobboldali Zsidó Erő (Ocma Jehudít) pártot vezető Bengvír rendelete szerint bármely rendfokozatú rendőr eltávolíthatja a nyilvános terekről a Palesztin Nemzeti Hatóság zászlóját, melynek lengetése „terrorszervezet támogatásának” minősül.

„Mennyire szánalmas a palesztin zászlóba kapaszkodni, amelyet tiltakozók ezrei lengettek, ahelyett hogy szembesülnének az igazsággal: a jogi »reform« egyszerűen a főbejáraton behozza az életünkbe a korrupciót és a jogállamiság szétzúzását Izraelben” – mondta a rendeletről Orit Farkas Hacohen törvényhozó, az előző kormány minisztere, utalva a múlt héten, Jarív Levin igazságügyi miniszter által bejelentett tervekre, melyek átalakítják az izraeli jogrendet.

Hétfőn az izraeli parlament, a kneszet egyik bizottsága elfogadott egy olyan törvényjavaslatot, amellyel megfoszthatják izraeli állampolgárságuktól és kiutasíthatják az országból a terrorcselekmények elkövetőit.

A két héten belül elfogadni szándékozott indítvány szerint a belügyminiszter megvonhatja az állampolgárságot vagy a tartózkodási engedélyt, és kiutasíthatja a palesztin hatóságtól fizetést vagy pénzbeli juttatást kapó terroristákat a Palesztin Nemzeti Hatóság területére anélkül, hogy előzőleg figyelembe venné esetleges más – általában izraeli – állampolgárságát.

A jelenlegi törvények is lehetővé teszik az állampolgárság megvonását a terrorizmus miatt elítéltektől, de előírja egy másik státusz, általában tartózkodási engedély fenntartását, mely továbbra is lehetővé teszi számukra az Izraelben maradást.

Az új kormány várhatóan még ebben a hónapban megpróbálja elfogadtatni az új Netanjahu-kormány izraeli jogrendet megváltoztató átfogó javaslatcsomagját is, melynek célja az igazságszolgáltatási rendszer átalakítása és az alkotmánybíróságként is működő legfelsőbb bíróság jogköreinek csökkentése. Ezen ellen közleményben tiltakoztak egyetemek és főiskolák jogi karainak dékánjai, amelyben óva intették Jarív Levin igazságügyi minisztert a jogrendszer ilyen átalakításától. Hibás és elhamarkodott eljárással vádolják Levint, mert szerintük „szélsőséges változás történne az alkotmányos rendszerben, mely megszünteti a fékeket és ellensúlyokat, az ellenőrzést és az ellenőrzési mechanizmusokat”.

„Veszélyezteti Izrael demokratikus és befogadó természetét s jogrendszerének alapelveit” – írták a jogi dékánok az igazságügyi miniszter terveiről.

„Az új kormány az alkotmányos szerkezet olyan szélsőséges változását igyekszik végrehajtani, amely megszünteti a fontos egyensúlyi mechanizmusokat, a kormány és a kneszet ellenőrzését és felügyeletét, amely a hatalmi ágak szétválasztásának elvei szerint működő minden demokratikus országban szükséges és fennáll. Ez a radikális változás mindannyiunknak ártha” – hangsúlyozták Izrael vezető jogászai a Jediót Ahronót című újság honlapja, a ynet beszámolója szerint. *(MTI)*

Reneszánsz falképeket találtak a kutatók Kolozsváron

Kolozsvár és térségének legkorábbi reneszánsz falképeit találták meg a kutatók a kolozsvári Farkas utcában. A református óparókia egykori tanácstermében lévő falfestmények több okból is egyedinek számítanak – számolt be a Krónika.ro.

Az erdélyi magyar közéleti portálnak nyilatkozó szakemberek – Kiss Lóránd falkép-restaurátor és Weisz Attila művészettörténész – szerint a Herepei-házban található falfestmények kivételes művészettörténeti jelentőséggel bírnak.

A felújítás alatt álló belvárosi műemlék épületben többször végeztek kutatásokat, a legfontosabb eredménynek az egykori tanácsteremben feltárt reneszánszkori falképtöredékek számítanak. A terem boltozatán és oldalfalain latin és magyar nyelvű, moralizáló feliratokat találtak, amelyeket a kornak megfelelő, virágos ornamentika ölel körül.

„A falképeknek igencsak fontos kultúrtörténeti jelentőségük van, egyrészt, mert jelen pillanatban Kolozsvár egyetlen ismert késő reneszánsz falképei, másrészt hűen tükrözik a korabeli Kolozsvárt, amikor a város a virágkorát élte” – mondta el a Krónikának a falképek feltárásán dolgozó Kiss Lóránd.

Hozzátette, az épületben két falképréteg is található, az első a 17. század közepén, a második a 18. század közepén készült. Ezek meglehetősen jó állapotban maradtak meg, így egységes bemutatásuk is kivitelezhető.

„Művészettörténeti és kultúrtörténeti szempontból is fontos lenne, hogy ez az érték teljes díszében váljon közkinccsé, hiszen tökéletes bepillantást adna a hajdani reneszánsz protestáns kolozsvári miliőbe” – fogalmazott a falkép-restaurátor, aki szerint a képek és a feliratok tematikája is ritka.

A művészettörténeti kutatást végző Weisz Attila szerint a hivatali épületként működő Herepei-ház történetében Bethlen Gábor és I. Rákóczi György erdélyi fejedelmeknek is fontos szerepük volt a Farkas utcai református épületek és intézmények patrónusaként.

Az utcai nagy terem a ház legreprezentatívabb helyisége, a belvárosi presbitérium és a püspökség mellett működő, világi főrangú patrónusokból álló tanács gyűlésterme volt. Az egyedi falképek megrendelője vélhetően a presbitérium volt.

„A városban nagyon kevés falkép van ebből a periódusból. Különféle leírásokból tudjuk, hogy voltak kívül és belül festett épületek, polgárházak, de ezek vagy nem maradtak fenn, vagy nem tárták még fel őket. A Herepei-ház első falképrétege Kolozsvárt tekintve a legkorábbi falképek közé tartozik, ami a reneszánsz falképfestészetet illeti” – hívta fel a figyelmet a művészettörténész. Elmondta, a latin és magyar nyelvű, erkölcsi tartalmú feliratok a díszítés mellett arra is szolgáltak, hogy segítsék a tanácstagokat a helyes döntéshozatalban. Mivel a feltárások helyi jellegűek, még nem látták egyben őket, de a szakember azt reméli, a későbbi munkálatok során sikerül kiolvasni, majd értelmezni is. *(MTI)*

Fotó: MTI/Kiss Gábor

Ország – világ

Pályázatok műemlékfelújításra

Az Európai Beruházások és Projektek Minisztériuma decemberben hirdette meg a Hívogató Románia országjáró projekt harmadik felhívását, melyre még január 12-én éjfélig lehet jelentkezni. Az országos helyreállítási tervből finanszírozott 50 millió euró értékű kiírásból két-két kastély, kúria, kolostor, római castrum és vár, illetve öt-öt fatemplom és bojárház, 56 hagyományos falusi ház újulhat meg. A pályázatban az önkormányzatok, egyházi és civil szervezetek, míg a hagyományos falusi házak felújítása esetében az önkormányzatok vehetnek részt. A pályázati dokumentációkat az evaluare.c11@mfe.gov.ro e-mail-címre várják. A pályázati metodológia megtalálható a minisztérium oldalán. *(RMDSZ-tájékoztató)*

Ázsiai vendégmunkások Szovátán

Huszonöt ázsiai vendégmunkást alkalmaz a személyzethiánnyal küzdő szovátai szállodáiba az Ensana Health Spa Hotels – nyilatkozta hétfőn a sajtónak Fülöp-Nagy Róbert, a szállodalánc műveleti igazgatója. Tájékoztatása szerint egy munkaerő-közvetítő cégen keresztül Sri Lanka-i és nepáli állampolgárokat szerződtettek. A vendégmunkások hamarosan Szovátára érkeznek, ahol a szállásukat és az ellátásukat is biztosítják. Fülöp-Nagy Róbert elmondta, hogy az utóbbi időben megnövekedett szovátai munkaerőhiány miatt nem tudtak elegendő számú személyzetet alkalmazni. A jelenség szerinte általános, a helyi vendéglátóipari egységek mindegyike hasonló gondokkal küszködik. A többségében Sri Lanka-i vendégmunkásokat szakácsnak, szakácssegédnek, pincérnek és szobalánynak alkalmazzák az Ensana Health Spa Hotels szovátai szállodáiban, egy évre szóló munkaszerződéssel. *(Agerpres)*

Magasabb energiaár

A kormány és Virgil Popescu energiaügyi miniszter hozzá nem értése miatt a több lakással rendelkezők magasabb árat fognak fizetni az elektromos áramért az elmúlt év utolsó két hetére – állítja a Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR). Az ellenzéki alakulat hétfői közleményében figyelmeztetett arra, hogy a kormány tavaly december 28-án elfogadott rendelete eltörli ugyan az áramfogyasztás kedvezményes árú számlázását kérelmező nyilatkozatot a több fogyasztási hellyel rendelkezők esetében, a jogszabály azonban csak 2023. január 1-jétől hatályos. Addig a december 16-án hatályba lépett 2022/357-es törvény előírásai érvényesek, ami az USR szerint azt jelenti, hogy a december 16-a és 31-e közötti időszakra csak egy fogyasztási helyre jár a kedvezményes tarifa. A közleményben azt is hangsúlyozták, hogy a törvénymódosítások miatt a szolgáltatók késve küldik ki a számlákat. *(Agerpres)*

A „felelős” kormány

(Folytatás az 1. oldalról)

választ a felvetésre, amíg nem történik meg a kormányfőcsere, és nem látják, hogyan tudnak együttműködni majd a liberálisokkal. Amúgy az erről szóló jogszabályt 2023 szeptemberéig módosítani kell, ha komolyan gondolják.

Egyébként az RMDSZ sem lelkesedik ezért a változatért. A szövetségi elnök korábbi nyilatkozatai is ezt igazolják. A 2012-es választások előtt azt mondta, hogy a költséghatékonyság és a mozgósító erő szempontjából elfogadhatónak tartják, de az RMDSZ csak akkor támogatja a parlamenti és önkormányzati választások összevonását, ha megmarad a jelenlegi választási rendszer, és a parlament létszáma sem változik.

Az összevonással azok a politikai formációk nyernének, amelyek a legtöbb polgármesterrel rendelkeznek, vagyis a szociáldemokraták és a liberálisok. A liberálisok úgy vélik, az összevonással elkerülhetnék a legutóbbi választásokon történteket, amikor a parlamenti választásokon sokkal rosszabb eredményt értek el, mint a helyin. A szocik szerint egyelőre konkrét javaslat nem hangzott el az ügyben a koalíciós partner részéről, azonban január végéig napirendre kellene tűzni a koalíciós problémákat.

Egyelőre azonban sokkal égetőbb gondokra kellene megoldást találni a „felelős” kormánynak. Legfontosabb az iskolakezdés, a járványveszély, a gyógyszerhiány, az energiaárak, a bankkölcsönök részletei, amelyek miatt földönfutóvá válnak némelyek… A választások összevonása csupán pártérdek, nem országos és a lakosságot érintő felelősség.

Új járművek és korszerű kamerarendszer a helyi rendőrségnek

A közbiztonság javítása a cél

Négy új járőrautót, 44 térfigyelő kamerát, valamint a terepen járőröző egységek tevékenységének a tervezését és nyomon követését megkönnyítő szoftvert vásárolt a marosvásárhelyi helyi rendőrség a gyorsabb és hatékonyabb munkavégzés, valamint a városi közbiztonság javítása érdekében – hangzott el hétfőn a szabadtéri sajtótájékoztatón, ahol Soós Zoltán **polgármester,** Portik Vilmos **alpolgármester, valamint** Mateescu Cristian**, a helyi rendőrség illetékes osztályvezetője ismertették a nemrég eszközölt fejlesztéseket.**

Fotó: Nagy Tibor

Menyhárt Borbála

Soós Zoltán polgármester hangsúlyozta: mindent megtesznek annak érdekében, hogy a közbiztonság javuljon a városban, ezt segítik elő a helyi rendőrség munkájának a hatékonyabbá tételét célzó fejlesztések.

A városvezető hozzátette, egy, az önálló jogi személyiséggel rendelkező állatkert által eszközölt beruházás részeként a Somostetőn, valamint az állatkert területén is felszereltek 30-30 térfigyelő kamerát, és a tervek szerint a városi térfigyelő hálózatot kiterjesztik majd a játszóterekre és a hulladéktárolók környékére is, ugyanis az utóbbi években számtalan bejelentés érkezik a játszótéri bútorzat megrongálásáról, és a hulladéktárolók környékének a tisztántartásával kapcsolatosan is sok a panasz.

Portik Vilmos, a helyi rendőrségért felelős alpolgármester rámutatott: egy évvel ezelőtt vált önálló jogi személyiséggé a helyi rendőrség, és ennek köszönhetően a beszerzési procedúrákat sokkal rövidebb idő alatt, egyszerűbben lehet lebonyolítani, így sikerült megvalósítani a szóban forgó fejlesztéseket. Mint mondta, a helyi rendőrségnek előzőleg is voltak a közterületekre felszerelt térfigyelő kamerái, azonban ezeknek egy része évek óta nem működik, sok esetben meghibásodtak, illetve az ezek által készített felvételek nem minőségiek.

Ezért a helyi rendőrség a közbiztonság javítása érdekében 44 korszerű, nagy felbontású térfigyelő kamerát szerzett be, amelyeket a város különböző övezeteiben szereltek fel, a felvételek pedig az intézmény diszpécserszolgálatánál követhetők. Az új kamerák sötétben is „látnak”, és elsősorban olyan helyszínekre kerültek, ahol az átlagosnál több szabálysértés, bűncselekmény történik, illetve ahol vagy nagyon rossz minőségű felvételt készítő, régi kamerák működtek, vagy már nem voltak működőképesek a meglévő térfigyelők.

Ugyanakkor egy korszerű szoftvert is beszereztek, amely a terepmunkának a megszervezését és nyomon követését segíti. Portik Vilmos hangsúlyozta: integrált rendszerben kell gondolkodni, ezért a cél az, hogy a polgármesteri hivatal egyes alegységei által megvásárolt térfigyelő kamerákat egy integrált hálózatban hangolják össze. Hozzátette, a közterületkezelő, valamint a műszaki igazgatóságnak két projektje van folyamatban, amelyek részeként városbeli útkereszteződéseket korszerűsítenek, és ennek keretében még az idén több mint hetven térfigyelő kamerát szerelnek fel különböző helyszínekre. Ugyanakkor a közterületkezelő igazgatóság a hulladéktárolók környékére mozgó kamerákat szeretne beszerezni, amelyek segítenének kiszűrni az esetleges rongálásokat és a szemetelőket.

A helyi rendőrség a térfigyelő kamerák mellett négy Dacia Sandero járművet is vásárolt, amelyeket a közrendészeti, valamint a közlekedésfelügyeleti osztályok fognak használni. Az alpolgármester szerint az utóbbi tíz évben nem bővült új gépkocsikkal a helyi rendőrség járműparkja, annak ellenére, hogy több autó igen elavult, olyannyira, hogy már ki kellene vonni a forgalomból.

Az alpolgármester kiemelte, hogya helyi rendőrség fő célkitűzése nem a rajtaütés és a bírságolás, hanem a megelőzés, a kölcsönös bizalom kiépítése az intézmény, valamint a lakosság között, ebben pedig kiemelt szerep jut a gyors és hatékony kommunikációnak. Ezért a modern, digitális lehetőségeket kihasználva bővítették a panaszok bejelentésére alkalmas lehetőségeket is, egy WhatsApp-szám (0723-307-126) is a rendelkezésre áll, amelyen a városlakók bejelenthetik észrevételeiket, a városban észlelt rendellenességeket.

A legtöbb panasz a szabálytalan parkolások miatt érkezik

Lapunk érdeklődésére *Cristian Mateescu*, a helyi rendőrség illetékes osztályvezetője elmondta: a legtöbb bejelentés a helyi rendőrséghez a parkolásokkal kapcsolatos kihágások, valamint csendháborítás miatt érkezik.

Felvetésünkre, hogy a városbeli útkereszteződések, valamint a bevásárlóközpontok környéke az utóbbi időben tele van kolduló gyerekekkel, fiatalokkal, és nem lehetne-e fokozott rendőri jelenléttel visszaszorítani ezt a jelenséget, Mateescu megjegyezte, hogy tavaly több mint 9800 koldulással kapcsolatos bejelentés érkezett a helyi rendőrséghez, 88 személyt vittek el és adtak át a Gyermekvédelmi Igazgatóság sürgősségi osztályának, de hiába viszik be őket, hiába bírságolják meg a szülőket, másnap ismét az utcán kéregetnek a gyerekek. Hozzátette: az utóbbi időben kevesebb a más településekről, Héjjasfalváról, Petelérről, Segesvár környékéről, illetve Sáromberkéről érkező kolduló; akiket nap mint nap az utcákon látunk, zömében a Hegyalja utcából, valamint a Hidegvölgyből érkeznek.

Szociális támogatások 2023-ban

Az Európai Beruházások és Projektek Minisztériuma közzétette a tavalyi adatokat a szociális segélyekkel kapcsolatban. 2022 végéig 2,4 millió állampolgár kapott összesen 1000 lej értékű utalványt élelmiszer és meleg étel vásárlására, 360 ezer diák részesült tanszercsomagban, és 1,1 millió személy kapott élelmiszercsomagot az ünnepek előtt.

„Nehéz időszak ez, hiszen az infláció és az elszabadult energiaárak miatt jócskán növekedtek a kiadások, de a kormány vállalta a rászorulók támogatását. Élelmiszerre és meleg ételre, valamint tanszerekre és ruházatra költhető juttatásokkal segítjük az alacsony jövedelemmel rendelkező családokat, nyugdíjasokat, hátrányos helyzetűeket. Ezeket a juttatásokat 2023-ban is kiutaljuk majd a jogosultaknak. Sőt egy új támogatási lehetőséget is bevezetünk, mely az energiaszámlák kifizetésében segít” – közölte Hegedüs Csilla államtitkár.

Milyen juttatások járnak a rászorulóknak 2023-ban?

* 1400 lej, évi két részletben az energiaszámlák (elektromos energia, illetve fűtés) kifizetésére. A támogatást utalványkártya formájában szállítja ki a román posta, és év végéig lehet felhasználni. Az utalványkártyára azok a nyugdíjasok és fogyatékkal élők jogosultak, akiknek a havi jövedelme 2.000 lej alatti, valamint a szociális segélyben részesülő személyek és a családtámogatásban részesülő családok.

Részletek a támogatásról a minisztérium oldalán: https://bit.ly/3hObb0I

* 250 lej, kéthavonta, 2023 végéig. Az utalványkártyán lévő összeget élelmiszer és meleg étel vásárlására lehet költeni. A támogatásra jogosultak az egyszülős vagy a legalább két gyereket nevelő családok, amelyeknek az egy főre eső havi nettó jövedelme 600 lej alatt van, a fogyatékkal élők és kisnyugdíjasok, akiknek jövedelme 1500 lej vagy az alatti, valamint a garantált bérminimumon élők és a hajléktalan személyek.

* 500 lej értékű tanszertámogatás, amelyet szintén utalványkártya formájában lehet felhasználni. Az iskola előtti oktatás-nevelésben részt vevő gyermekek jogosultak rá, ha a családban az egy főre eső jövedelem nem haladja meg a minimálisan garantált összeg (149 lej) kétszeresét, tehát 298 lejt, valamint azok az általános iskolába (0–8. osztályba) járó kisdiákok, akiknek a családjában az egy főre eső jövedelem nem haladja meg a bruttó minimálbér (2550 lej) felét, azaz 1275 lejt. *(RMDSZ-tájékoztató)*

Véglegesítették a súlyos és égett betegeket ellátó kórház műszaki tervét

Újdonság, hogy múlt év végén véglegesítették a Marosvásárhelyi Sürgősségi Klinikai Kórház mellé tervezett súlyos és égési sérüléseket szenvedett betegeket ellátó új kórház műszaki tervét. Ezt a sürgősségi kórháznak el kell fogadnia, és kezdődhet a közbeszerzési eljárás, az építő kiválasztása. Ebben az épületben sebészeti részleg, korszerű intenzív terápiás osztály kap helyet. Épül még egy összekötő épületrész is, ami az új szárnyat a meglévő kórházépülettel köti össze. A terv megvalósításáról dr. Vass Levente**, az egészségügyi minisztérium államtitkára tájékoztatott.**

Mezey Sarolta

– Marosvásárhelyen nagy szükség van egy súlyos betegeket ellátó kórházra. Hosszú évek munkája után véglegesítették a tervet, s felépülhet egy új kórház, amelyet 62 millió eurós beruházással valósítunk meg. Építését világbanki kölcsönből finanszírozzák. Tulajdonképpen a kormány vállalta, hogy törleszteni fogja a felvett hitelt. Az új kórházban 25 műtő lesz, több mint negyven korszerű intenzív terápiás ággyal, amelyek alkalmasak a súlyos sérültek ellátására. Akarva-akaratlanul van a városban egy nagy vegyipari kombinát, s jelenleg a város nem képes ellátni a nagybetegeket. Orvosigazgatóként 2007–2008-ban tapasztaltam, hogy a Hargita vagy Beszterce megyéből ide szállított súlyos égetteket nem tudtuk ellátni, s 24 órán belül el kellett küldenünk őket helikopterrel Bukarestbe. Az új kórházban steril körülmények között tudják majd a betegeket gondozni – mondta az államtitkár.

Kezdődhet a közbeszerzés

– A 2021 márciusában a fejlesztési és az egészségügyi minisztérium által jóváhagyott kormányhatározatnak köszönhetően most valóban elindulhat az építkezés. Ki lehet írni a közbeszerzést. Tudni kell, hogy áprilisban fogadtuk el a műszaki-gazdasági mutatókat, azóta is folyt a munka. A tervezés azonban még nem fejeződik be, mert az építkezésen kívül ott van még a berendezés, a gépek beszerzése.

Fotó: Facebook

A Maros megyei képviselők, akik a jelenlegi és az előző mandátumban a képviselőház egészségügyi bizottságának elnökeként, alelnökeként, titkáraként vagy az egészségügyi minisztérium államtitkáraként dolgoztunk, mindent megtettünk, hogy ez a kórház megépüljön. Az elmúlt hat évben mindenki – a szociáldemokraták, a liberálisok, az RMDSZ – kivette a részét, hozzájárultunk különböző fázisokban a kórház megvalósításához. A fejlesztési minisztérium, az egészségügyi minisztérium minden lépésben megtette a maga feladatát – fogalmazott dr. Vass Levente.

Két év a kivitelezési határidő

– Mikor kezdődhet a kivitelezés?

– Rengeteg technikai kérdés van még. Azt tudom, hogy az építkezést a világbanki szerződés értelmében 2024 végéig be kellene fejezni.

Elviekben az idő elég lenne, de valószínű, hogy meg kell hosszabbítani a határidőt. Az összes, a helyreállítási alapból, a világbanki kölcsönből és európai uniós strukturális alapokból kapott támogatásokból ez lenne az első kórház, ami megvalósul Marosvásárhelyen.

Jó esély egy kardiovaszkuláris kórház építésére

– A helyreállítási alapból esély van még egy kardiovaszkuláris intézet megvalósítására, amit teljes mértékben a minisztérium vállal fel. A mostani tervek szerint a kardiológiai kórház az egyetem és a nagykórház között épülne meg. Az országos viszonylatban tervezett 49 kórházból 25 kap finanszírozást a helyreállítási alapból, a kardiovaszkuláris kórháznak nagy esélye van, hogy bekerüljön a 25 közé – tájékoztatott dr. Vass Levente államtitkár.

Roby Lakatos és zenekara lép fel a Kultúrpalotában

Világhírű hegedűvirtuóz Marosvásárhelyen!

Kaáli Nagy Botond

Amint arról korábban is írtunk, e héten zárul a négy koncertből álló klasszikus zenei miniszemle, a VII. szórakoztató zenei fesztivál. A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia által szervezett, január ötödikén kezdődött és január 13-án, e hét péntekén záruló eseménysorozat két, sorrendben utolsó hangversenyére e hét *csütörtökén* és *pénteken* kerül 19 órától a Kultúrpalota nagytermében kerül sor, ugyanazon repertoárral, szólistával és karmesterrel. A szilveszterutó rendkívüli hangversenye címet viselő koncertet az Erdély TV-vel közösen szervezi a filharmónia, a hangversenyt Shinya Ozaki (Japán) vezényli, szólistaként pedig Gebe-Fügi Renáta szoprán lép fel, közreműködik a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia szimfonikus zenekara. A szilveszterutói hangversenyen L. J. Ferd. Herold, Josef Strauss, Johann Strauss, Lehár F., P. I. Csajkovszkij, V. Bellini, E. Grieg, G. Verdi, P. Mascagni és Ch. Gounod szerzeményeit hallhatja a közönség.

Gebe-Fügi Renáta fiatal szoprán Kolozsváron született, zenei tanulmányait a kolozsvári Sigismund Toduță zenelíceumban kezdte, 2016-ban szerzett diplomát a Gheorghe Dima Zeneakadémia hegedű szakán, ahol 2020-ban ének szakon is lediplomázott. Jelenleg a Kolozsvári Magyar Opera zenekarának tagja, és elsőéves hallgató klasszikus énekművész mesterképzési szakon. Több mesterkurzus hallgatója volt, a Posticum Iuventutis Internationalis nemzetközi ifjúsági zenekar tagjaként számos hangversenyen vett részt Magyarországon, Olaszországban, Csehországban és Svájcban, valamint a Quarto D'Oro, a Fonte di Gioia és a Transylvania Galante barokk formációkkal is színpadra lépett énekesként és hegedűsként egyaránt. A Societatea Română Mozart által szervezett 24. nemzetközi Mozart énekverseny I. díjazottja, 2020-ban a Sabin V. Drăgoi nemzetközi énekverseny győztese, a bukaresti George Enescu Filharmónia különdíjasa. 2021-ben a 11. nemzetközi Simándy József énekverseny második díjasa a mesterképzésben részt vevő hallgatók kategóriájában, valamint három különdíj nyertese. A Kolozsvári Magyar Opera színpadán 2019-ben debütált, szólistaként számos hangversenyen fellépett.

A szilveszterutói rendkívüli hangversenyt január 13-án megismétlik, ez a koncert zárja a VII. szórakoztató Zenei fesztivál.

Az ezt követő héten, *január 19-én, csütörtökön* világsztár érkezik Marosvásárhelyre: a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia által a román kultúra napja alkalmából a TVR Marosvásárhelyi Stúdiójával közösen szervezett rendkívüli szimfonikus koncerten a Roby Lakatos & Band lép fel.

A formáció vezetője, az 1965-ben Budapesten született Roby Lakatos, azaz Lakatos Róbert világhírű magyar hegedűvirtuóz, világzenész, a legismertebb cigányzenészek egyike, Bihari János egyenes ágú leszármazottja. Hatéves korában, a Dankó Pista-emlékkoncerten már a Dankó Pista hegedűjén játszott, tizenegy éves korára a Járóka Sándor által vezetett zenekarral lépett fel. 1984-ben, első zenekarával Belgiumba szerződött, és tizenkét évig játszott Brüsszelben a Les Ateliers de la Grand Ile nevű klubban. Ott alakult ki a klasszikus zene, a cigányzene és a jazz ötvözetéből álló saját stílusa. Ebben a klubban látogatta meg őt Yehudi Menuhin, aki hallott róla, és kíváncsi volt a játékára. Pár alkalmat követően Menuhin, a világ egyik leghíresebb hegedűművésze pártfogásába vette, és felajánlotta, hogy három koncerten együtt lépjenek fel. E koncertsorozattal kezdődött a nemzetközi karrierje az azóta számos országban többszörösen kitüntetett, a szaksajtó által Paganinihez hasonlított, mára világhírnévnek örvendő hegedűvirtuóznak.

A román kultúra napja alkalmából január 19-én, csütörtökön este 7 órától szervezett hangversenyre a Kultúrpalota nagytermében kerül sor. Roby Lakatost és együttesét a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia szimfonikus zenekara kíséri, a koncertet a filharmónia menedzsere, György Levente vezényli. A minden bizonnyal nagy érdeklődést kiváltó hangversenyen V. Cosma, J. Bock, G. Dinicu, Bihari János, Rimszkij-Korszakov, Suha Balogh József, Kodály Z., A. Lebedeff és V. Monti művei hangzanak el.

Korunk, január

A doni katasztrófa

Magyarország második világháborús hadtörténetének legtragikusabb eseménye a magyar királyi 2. honvéd hadsereg – rövidebben a magyar 2. hadsereg – pusztulása a Donnál. 80 évvel ezelőtt, 1943 januárjában a mintegy 200.000 fős hadsereg katonáinak 2/3-a hősi halált halt, megsebesült vagy fogságba került. Megsemmisült, illetve elveszett az egységek technikai felszerelésének jó része is. Ezeket a veszteségeket a magyar hadsereg a háború végéig nem tudta kiheverni.

A doni hadsereg katonáira az 1945 utáni Magyarország sokáig fasisztaként tekintett vagy jobb esetben is hallgatott róluk. A hallgatást először Nemeskürty István törte meg 1973-ban megjelent *Requiem egy hadseregért* című munkájával, majd Csoóri Sándor, Sára Sándor és Hanák Gábor állított nekik emléket a '80-as évek végén.

A rendszerváltás óta szabaddá vált az emlékezés, és a korral foglalkozó történészek az akkori történések minden jelentős mozzanatát feltárták.

A lapban megjelen összeállítással – amely a téma legavatottabb ismerőinek tanulmányait tartalmazza – ennek a 80. évvel ezelőtti tragikus eseménynek kíván a Korunk emléket állítani.

A tartalomból: Pritz Pál: *A Barbarossa-terv – a mából;* Szabó Péter: *Magyarok a Don-kanyarban. A magyar királyi 2. honvéd hadsereg története (1942–1943);* Szakály Sándor: *Két tábornok a magyar királyi 2. honvéd hadseregből vitéz Jány Gusztáv vezérezredes – Stomm Marcel gróf, altábornagy;* Kovács Vilmos: *A magyar királyi 2. honvéd hadsereg fegyverzete a keleti hadszíntéren 1942–1943;* Karsai László: *Zsidó munkaszolgálatosok a Donnál 1942–1943-ban;* Csapody Miklós: *Bakancsban a vér. Irodalom, emlékezet, feledés.*

Megemlékezés a doni áldozatokról

A történelmünk egyik legtragikusabb eseményének számító Don-kanyari offenzíva 80. évfordulóján, január 12-én, csütörtökön az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Maros megyei szervezete és a Marosvásárhelyi 23. Hagyományőrző Csoport megemlékezést szervez. A rendezvény programja:

17 óra, római katolikus temető:

• Ökumenikus megemlékezés, koszorúzás és gyertyagyújtás a Don-kanyari áldozatok emlékművénél;

18 óra, Studium Hub konferenciaterme (Bolyai tér 15. sz.):

• Vetítéssel, helyszíni II. világháborús hadtörténeti kiállítással, zenei előadással és könyvbemutatóval egybekötött történelmi megemlékezés;

• Ünnepi beszédet mond dr. Ábrám Zoltán, az EMKE alelnöke;

• Pál-Antal Sándor akadémikus előadása;

• Berekméri Árpád Róbert történész-levéltáros történelmi ismertetője, korabeli dokumentumok vetítése és magyarázata;

• „Mindennapok a Don-kanyari harctéren" – a II. világháborús hadtörténeti kiállítás anyagát ismerteti Benkő József történész;

• Vetési Tamás Győzelem a felhők felett című könyvének a bemutatója;

• Katonadalok éneklése a Nyárádszeredai Katonai Hagyományőrző Zenekar kíséretével.

Év eleji ébresztő

Nagy Székely Ildikó

Nagy, sötét bogarak ünnep múltán, esténként a lakótelepi játszóterek. Egy-egy fényfüzér még megcsillan rajtuk, mint egykor népes, kiüresített úri házban a pompa utolsó emléke, ettől még látványosabb arcukon a nincstelenségbe oltott magány. Pedig megvan mindenük, ami kellhet: padok, hinták, csúszdák feketéllnek a januári esőben, de a legapróbb elemből is akkora mozdulatlanság árad, mintha mindez tényleg csak illúzió lenne.

Az utcákon azért érzékelhető némi élet, a karácsony és szilveszter előtti nyüzsgésnek, az üzletek pénztárgépei előtt kanyargó soroknak azonban már nyoma sincs. Nem csoda, hogy az egyik városszéli bevásárlóközpontban nyolc-kilenc kasszából mindössze egy működik. Mintha még nem ébredt volna fel a város a nagy, újesztendő-nyitogató álomból, a visszaszámlálást követő pezsgőpukkanás hipnózisából. Persze kivételek mindig vannak – és nem mindig jó értelemben. Egy kövesdombi üzlet délelőtti csendjében volt alkalmam ezt megtapasztalni. A fizetni készülők „láncából" jól látni, hallani a zöldség- és gyümölcsrészleg körüli történéseket, így nem maradtam le a csendéletet apró szilánkokra törő jelenetről.

– Nem tud sorba állni? – förmedt rá egy magas, fekete sapkás férfi a mellette toporgó idős asszonyra, majd – „élőben" ritkán látott – indulattal tépte ki a vásárlótárs kezéből a salátát, hogy a következő pillanatban visszanyomja a ládába, a többi áru közé.

– Nem tűnt fel, hogy éppen válogatok? Hogy mer előttem nyúlkálni? – folytatta felháborodottan az ipse.

– Elnézést, siettem – mentegetőzött az asszony, de szavaival csak olajat öntött a tűzre.

– Ha siet, menjen haza – rivallt rá újra a fekete sapkás. A rendre utasított vevő védekezőn hátrább lépett.

– Rosszak vagyunk – jegyezte meg csendesen egy mögöttem álló nő. – Önzők.

Egyetértettem vele, és közben azon tűnődtem, mennyivel jobb volt a korábbi jelenetnél az elmúlt napok álmatag lebegése. Milyen megnyugtató volt úgy érezni, hogy itt maradt még valami az ünnepből – ha csak villanásokban is. A fekete sapkás kirohanása azonban kijózanított. Most már egyértelmű volt, hogy nem pergethető vissza az ünnep ideje, az új esztendő megkezdődött, és vele együtt megannyi meddő, értelmetlen küzdelem.

VÁMOSGÁLFALVA

Szerkesztette: Szer Pálosy Piroska

Modern közösségi házak a községben

Az építőanyagok árának ugrásszerű emelése mellett az előre nem látott kiadásokat is sikerült áthidalni, és tavaly két új, korszerűen felszerelt kultúrotthont adhattak át, egyiket Vámosgálfalván, a másikat Szőkefalván.

A szőkefalvi kultúrotthon

A két kultúrotthon 2.309.000 lejes pályázatból valósult meg, az önrész 1.338.000 lej volt, ebből vásárolták a berendezéseket. A szőkefalvi kultúrotthont az alapoktól kellett újjáépíteni, mivel a felújítás alatt olyan műszaki hiányosságokra derült fény, amelyek a bontást és újjáépítést tették szükségessé, ez pedig többletkiadással járt.

Szőkefalvának azonban most egy otthonos, hozzávetőleg száz személy számára megfelelő felszereltségű vadonatúj művelődési háza van, ahol már tartottak is közösségi eseményeket. A vámosgálfalvi kultúrotthont irigylésre méltó hozzáértéssel korszerűsítették, a nagyvárosok lakói is megcsodálhatják.

A négyszáz személyt befogadó művelődési házban a téli évszakhoz képest kellemesen meleg hőmérsékletben *Szentgyörgyi István* (képünkön) fogadott, aki a kultúrházak működtetéséért, a karbantartási munkálatokért felel. Miközben a konyhai bútorzatot vettük szemügyre, megállapítottuk, hogy bármelyik modern lakás berendezési és használati tárgyaiként megállnák a helyüket. A tetőtéri részben levő társalgó és barátságos vendégszobák berendezése is otthonosan kialakított panzióra emlékeztet, ahol zuhanyzóval ellátott mellékhelyiségek is vannak.

A vámosgálfalvi kultúrházban

Fotók: Nagy Tibor

Ultramodern vidéki iskola készül

A községvezető régi álma valósul meg azáltal, hogy a vámosgálfalvi óvodások és iskolások olyan lehetőségekhez juthatnak, mint a városon élő gyerekek. A Fogarasi Sámuel Általános Iskola teljes körű felújítását és az épület kibővítését is elkezdték, a tetőzetet a tél beállta előtt kicserélték.

A 2023-as évi prioritás az iskolaépület felújításának a befejezése lesz az idei őszi iskolakezdésig. Amint átadják a gálfalvit, hozzáfoghatnak a szőkefalvi iskola felújításához, mivel a közel 1,20 millió lejes pályázatot is kedvezően bírálták el.

Az informatikaterem, nyelv-, fizika-, kémialaboratórium mellett minden osztályban okostábla és mosdókagyló is lesz – mondta a község elöljárója. A kazánház mellé iskolai orvosi rendelőt alakítanak ki a 270 iskolás egészségügyi ellátása érdekében. A hőemelkedéssel érkező diákok kiszűrése érdekében a bejáratokhoz termoszkennert szereltetnek, ezáltal a tömeges megbetegedések is kivédhetők lesznek. Az uniós finanszírozású POR program keretében 7.396.939 lejt sikerült lehívni, ebből az iskolaépület felújítása mellett egy új épületszárnyat is építettek, ahol négy osztályteremmel, laboratóriumokkal bővül az épület.

Az iskolával szemben, az óvoda melletti ingatlant sikerült 196.840 lejért megvásárolni, majd gyors ütemben kifestették, és fűtéshálózatot, mosdókat alakítottak ki annak érdekében, hogy az iskolafelújítás alatt négy osztálynak ott biztosítsanak tanulási lehetőséget; a diákok egy része a sportteremben tanul, a 0–IV. osztályosok Szőkefalvára járnak. A megvásárolt központi épületben községi orvosi rendelőket alakítanak majd ki, a központi elhelyezkedése mellett az ingatlan másik előnye, hogy parkolóhelyek kialakításához megfelelő telekkel rendelkezik.

Megújul a vámosgálfalvi iskola

Felújítják a szőkefalvi udvarházat

Szőkefalván a főút melletti Rhédey-udvarháznak közösségi és szociális rendeltetést szánnak azt követően, hogy a cserélődő tulajdonosok által évtizedekig elhanyagolt ingatlant az önkormányzatnak sikerült megvásárolnia – mondta a polgármester.

Balog Elemér polgármester

A szőkefalvi „kastély” felújítására az országos helyreállítási tervből finanszírozott program keretében nyújtottak be pályázatot több mint 63 millió lejre. A tanulmányok elkészültek, a műemlék épületet multifunkcionális kulturális központtá alakítanák, a következő lépés pedig az udvaron egy idősek szociális otthonának a felépítése lenne.

Az Anghel Saligny közművesítési és úthálózat-korszerűsítési program révén lehetőség nyílt pályázni a Küküllőpócsfalvát Erdőaljával összekötő 7 kilométeres községi földútnak a leaszfaltozására. A 10 millió lejes beruházáshoz remélhetőleg ősszel hozzáfoghatnak. Amint a polgármester hangsúlyozta, egyik-másik pályázat kivitelezésének a megkezdését hozzávetőleg három évig húzódó bürokratikus ügyintézések előzik meg.

Vámosgálfalván ugyancsak a Saligny program keretében a Bede-patak két hídját építenék újra.

Pócsfalván a szennyvízhálózat kialakítását tervezik, Gálfalván hat intelligens buszmegállót alakítanának ki a PNRR programból történő finanszírozással. A wificsatlakozásra, telefontöltésre lehetőséget nyújtó felszerelés értéke több mint 761 ezer lejbe kerül.

A csatornarendszer nem szemétdomb!

A szennyvízhálózatot városon és falun egyaránt sokan nem rendeltetésszerűen használják. Karácsony és szilveszter előtt és után Marosvásárhelyen is több ízben láthattunk a lakótelepek között szippantós autót és duguláselhárításon ügyködő csapatokat. Január 4-i látogatásunk alkalmával, míg egyesek még a szilveszteri mulatozás fáradalmait pihenték, a vámosgálfalvi önkormányzat hibaelhárító csapata hosszú órákon át a szennyvízhálózat vezetékrendszerének duguláselhárításán dolgozott.

Szász János alpolgármester irányításával keresték a csatornadugulás helyszínét, mígnem sikerült megtalálni azt a szakaszt, ahová felelőtlen egyének textíliától kezdve a nedves törlőkendőkig el nem bomló anyagokat juttatnak a szennyvízvezetékbe, és egyre gyakrabban okoznak kellemetlenséget a szennyvízhálózat működtetésében. Sajnos egyesek azt gondolják, ha domboldalon laknak, a csatornadugulás nem érintheti őket, ezért szemétdombként felelőtlenül használják a civilizáció irányába terelő, komoly anyagi befektetéssel megvalósított csatornahálózatot. Városon is elég sok a csatornarendszer eldugulását okozó felelőtlen egyén, aki az emeleti lakásában nem érzi az eldugulás okozta veszélyhelyzetet.

A helyi ingatlanadókat Vámosgálfalva községben az infláció mértékével, csupán öt százalékkal emelték, a szemétszállítás havi díja személyenként 6,60 lejről 7,40 lejre emelkedett. 2022-ben községszinten 60 személy hunyt el, 31 újszülöttet jegyeztek be, és 20 házasulandó pár mondta ki a boldogító igent – tájékoztattak az önkormányzat titkárságán.

Nem ment simán a sereghajtó ellen

Bálint Zsombor

A marosvásárhelyi városi sportklub kosárlabda-csapata eddig egyetlen mérkőzést nyert a bajnoki idényben jelentősebb különbséggel, amelyen nem volt szoros a végjáték: Zsilvásárhelyen, az ottani CSM ellen. Ám aki sima meccset várt a sereghajtó elleni visszavágón, annak csalódnia kellett. Való igaz, nem a záró másodpercekben, hanem két-három perccel a vége előtt dőlt el a találkozó a házigazdák javára, azonban az utolsó negyed előtt még a vendégek voltak hárompontos előnyben.

Pedig a meccset nagy lendülettel kezdte a hazai együttes, és úgy tűnt, gyorsan állva hagyja az ellenfelet – ám aztán mégsem úgy lett. Néhány kimaradt dobás és eladott labda elég volt ahhoz, hogy a rivális átvegye a vezetést az első negyed vége előtt, és csak az alig beállt új fiú, Mathis triplája mentette meg a szűk vezetést a csapatnak. A második negyedben ismét a helyi CSM indított jobban, ám a Zsilvásárhely két egymás utáni triplával ismét visszajött a meccsbe, és szünet előtt Gajović dudaszóra dobott hárompontosa kellett, hogy megmaradjon a kétpontos előny.

A harmadik negyedben nemcsak támadásban hibáztak sokat a marosvásárhelyiek – Sánta Szabolcs például egészen biztosan nem a legjobb meccsei között fogja ezt nyilvántartani –, hanem védelemben is, hiszen három-négyszer is teljesen üresen maradt az ellenfél a palánk alatt. Végül a zárónegyedben nagy lendülettel indított a hazai fél, és az ekkor jegyzett 14-2-es parciális döntő jelentőségűnek bizonyult a végelszámolásnál. Zsilvásárhely visszajött ugyan mínusz négyre, azonban néhány labdaszerzésnek, valamint az ellenfél dobásai pontatlanságának köszönhetően a házigazdák megőrizték előnyüket, győzelmüket pedig Engi-Rosenfeld biztosította be másfél perccel a vége előtt, aki a kipontozódott Sánta helyett első labdaérintésével bevágott a sarokból egy triplát (75-64).

A mérkőzésen mutatkozott be Anthony Mathis, aki a svéd Uppsalától igazolt Marosvásárhelyre, és noha szerzett tíz pontot, illetve begyűjtött négy lepattanót, még nyilvánvalóan szoknia kell új társait, ráadásul 22 perc játék alatt eladott három labdát is. Furcsa egyébként, hogy alacsony bedobót igazolt a klub, mert ezen a poszton több játékosa is van, míg a palánk alatt csupán Sántára és Lowrance-re támaszkodhat, ám egyedül Sánta a klasszikus center. Márpedig ezen a meccsen a gyűrű közelében igencsak szerényen játszott a városi sportklub, a győzelemhez a sok tripla kellett, az összesen 62 dobásnak a felével a félkörön túlról próbálkoztak. A 35%-os sikerességi arány ezúttal elég volt a győzelem (öt tripla a 11-ből az utolsó negyedben), miközben az ellenfél a kétpontosokat 63%-ban értékesítette. Továbbá a lepattanózást is elveszítette a hazai csapat (29-32), ami egy újabb mutatója annak, hogy palánk alatt elkelne az erősítés.

A CSM-nek ezzel a győzelemmel elméletileg maradt esélye elcsípni a felsőházat jelentő 5. helyet, a gyakorlatban azonban hibátlannak kellene lennie a folytatásban, ami nehezen elképzelhető. A hét végén George Trif együttese a Rapid bukaresti otthonában lép pályára, és igencsak nagy meglepetés lenne, ha győzne.

Fotó: Nagy Tibor

Jegyzőkönyv

Kosárlabda Nemzeti Liga, 14. forduló: *Marosvásárhelyi CSM – Zsilvásárhelyi CSM 77:66 (20-18, 20-20, 12-17, 25-11)*

Marosvásárhely, ligeti sportcsarnok, 1900 néző. Vezette: Bogdan Podar (Kolozsvár), Amalia Marchiș (Kolozsvár), Narcis Dan (Szatmárnémeti). Ellenőr: Viorel Constantinescu (Kolozsvár).

Marosvásárhely: Martinić 24 pont (4), Gajović 14 (2), Person 12 (1), Mathis 10 (2), Lowrance 8 (1), Engi-Rosenfeld 3 (1), Sánta 2, Bölöni 2, Sólyom 2, Mureșan, Nistor. Kispadon: Szilveszter.

Zsilvásárhely: Stevenson 16 pont (1), Frye 12 (2), Cannefax 11 (1), Agafonov 10, Berculescu 8, Ilie 5 (1), Troupe 2, Gheorghe 2, Penciu. Kottas. Kispadon: Bărăgan, Toropu.

Eredményjelző

Kosárlabda Nemzeti Liga, 14. forduló:

* A csoport: Marosvásárhelyi CSM – Zsilvásárhelyi CSM 77:66, Csíkszeredai VSKC – Bukaresti Rapid 67:102, Kolozsvári U-BT – CSM Petrolul Ploiești 85:72. Az FCArgeș Pitești – Nagyszebeni CSU mérkőzés lapzárta után ért véget. Az SCM U Craiova állt.

* B csoport: Bukaresti Laguna Sharks – Konstancai CSM Athletic 71:82, Galaci CSM – Foksányi CSM 2007 86:67, CSO Voluntari – Bukaresti Dinamo 80:78, Nagyváradi CSM – Bukaresti CSA Steaua 101:74. A Temesvári OMHA Mozzart Bet állt.

Hanga Ádám visszatért!

A fokozatosságot tartja a legfontosabbnak a Real Madrid magyar válogatott kosárlabdázója, Hanga Ádám, aki sérülés miatti hosszasabb távolléte után pénteken az izraeli Makkabi Tel-Aviv elleni győztes Euroliga-meccsen tért vissza a parkettre (lásd keretes hírünket – a szerk.).

„Örültem, hogy végre pályán lehetek. Nagyon fontos mérkőzést játszottunk egy olyan csapat ellen, amely nagyon veszélyes volt. Keményen védekezve, végig fölényben játszva sikerült győznünk. Ez nekem is jó volt, mert olyan mérkőzésen tudtam visszatérni, amelyen azért nem volt túl sok izgalom” – nyilatkozott az M1 televíziónak szombaton.

Hanga hangsúlyozta, hogy hosszan elhúzódó rehabilitációját követően most az a legfontosabb, hogy fokozatosan kapja a terhelést. „Próbálok a csapat dinamikájába újra becsatlakozni. Nagyon örülök, hogy végre tudtam játszani” – mondta a bedobó, aki úgy vélekedett, hogy a pályán töltött több mint 13 perc „talán egy kicsit sok is volt” elsőre.

A magyar kosaras a szezon elején combproblémái miatt öt hétig harcképtelen volt, majd október végén ismét játékra jelentkezett, de néhány találkozót követően kiderült, hogy még nincs százszázalékos állapotban. Ezért az elmúlt hetekben már nem játszott, helyette inkább erősítő és regeneráló edzéseket végzett.

Most nem tagadta, hogy van benne némi félelem azzal kapcsolatban, hogy tényleg teljesen felgyógyult-e már a sérüléséből, de bízik benne, hogy túl van rajta. Felidézte, hogy a válogatottnál elszakadt a combhajlító izma, talán előbb jött vissza, mint kellett volna, aztán megint megsérült. Ezek után arra koncentrált, hogy csak akkor térjen vissza, ha teljesen rendbe jött. „A cél az, hogy a február közepi kupadöntőre legyek teljesen százszázalékos. Még van egypár hét addig, rá tudok készülni” – tette hozzá.

Lényegesnek nevezte, hogy „szép lassan egyre jobb formába” lendüljön. Megemlítette, hogy a keretet rotálja a Real Madrid edzője, de a sűrű program miatt lesz majd bőven lehetősége bizonyítani. „Eddig meccshiánnyal küszködtem, most ezzel nem lesz probléma” – vélekedett.

A válogatottra rátérve jelezte, hogy a litvánok és a bosnyákok elleni februári vb-selejtezőn nem tud a nemzeti együttes rendelkezésére állni. „Azon a héten, amikor a válogatott játszik, Euroliga-mérkőzésem lesz” – mondta, hozzátéve, hogy „sajnos, nem oldódott meg az Euroliga és a FIBA közötti probléma”. Mint fogalmazott, amíg szezon közben zajlanak a selejtezők, az Euroliga topjátékosai és az NBA-ben szereplők nem tudnak válogatott mérkőzéseken pályára lépni.

Fotó: Hanga Ádám közösségi oldala

Leiskolázták a Makkabit

A Real Madrid kosárlabda-csapata hazai pályán 98:65-re felülmúlta az izraeli Makkabi Tel-Aviv együttesét az Euroliga alapszakaszának 17. fordulójában, pénteken.

A sorozat honlapja alapján a magyar kosaras több mint 13 percet töltött a pályán, szerzett 5 pontot, volt 3 lepattanója és 2 gólpassza.

A 18 csapatos Euroligában a Real Madrid a második helyen áll.

IFFHS: Carlo Ancelotti 2022 legjobb klubedzője

A Real Madrid olasz szakvezetőjét, Carlo Ancelottit választotta 2022 legjobb klubedzőjének a labdarúgás történetével és statisztikáival foglalkozó nemzetközi szervezet, az IFFHS.

A spanyol csapatával tavaly Bajnokok Ligáját nyert itáliai tréner nagy fölénnyel végzett az élen a Manchester Cityt irányító katalán szakember, Pep Guardiola előtt. Korábban mindketten két alkalommal lettek elsők az IFFHS szavazásán: Ancelotti 2007-ben és 2014-ben, Guardiola pedig 2009-ben és 2011-ben diadalmaskodott.

A mostani voksoláson a harmadik helyre a marokkói Valid Regragui került, aki a világ legjobb szövetségi kapitányainak rangsorában is harmadik lett az IFFHS-nél, miután irányításával az arab ország nemzeti együttese negyedikként végzett a katari világbajnokságon. Az újabb elismerést az afrikai Bajnokok Ligájában győztes Vidad Casablanca trénereként érdemelte ki.

Az év legjobb klubedzői az IFFHS-nél 2022-ben

1. Carlo Ancelotti (olasz, Real Madrid) 245 pont
2. Josep Guardiola (spanyol, Manchester City) 45
3. Valid Regragui (marokkói, Vidad Casablanca) 40
4. Jürgen Klopp (német, Liverpool) 20
5. José Mourinho (portugál, AS Roma) és Oliver Glasner (német, Eintracht Frankfurt) 15-15
7. Unai Emery (spanyol, Villarreal/Aston Villa) és Dorival Júnior (brazil, Ceará/Flamengo) 10-10
9. Abel Ferreira (portugál, Palmeiras) és Hugo Ibarra (argentin, Boca Juniors) 5-5

Techuniverzum

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Hamarosan érkeznek az új MacBookok

Úgy fest, hogy szép lassan a telefonok helyét átveszik a laptopok, legalábbis ezek állnak az érdeklődés középpontjában az Apple-nél. Évekkel ezelőtt az iPhone-ok voltak a leginkább várt eszközök, amelyek megvásárlásáért az Egyesült Államokban versenyeztek az emberek. Mindenki azt szerette volna, ha ő foghatná először a kezében az új eszközt, ennek érdekében pedig nem egy esetben sátrat is vertek az Apple-boltok elé. Ennek a korszaknak az internet és az online vásárlások vetettek véget, hiszen mostanra már nem az üzletekben kell sorban állni, hanem az otthoni karosszék kényelméből lehet megrendelni az új almás kütyüket. Azonban az okostelefonok (nemcsak a cupertinói óriásnál, hanem az összes gyártónál) elértek egy olyan szintet, ami fölé már nehéz menni. Így hosszú évek is eltelhetnek anélkül, hogy komolyabb fejlesztés vagy változás történjen az eszközöknél. Érdemes belegondolni: 2019-ben érkezett meg az iPhone 11 széria, a Pro modellek esetén már három kameráról beszélhetünk, az iPhone 12 Pro esetében ez bővült egy LiDar szkennerrel, az iPhone 13 Prók esetében kisebb lett a notch, azaz a kijelző tetején lévő bevágás, az iPhone 14 Pro modelleknél még kisebb lett a notch, amit az Apple Dinamikus Szigetnek nevezett el, és ezek a készülékek már megkapták az always-on-displayt, azaz a kijelző kisebb fényerővel, lassabb frissítési rátával, de mindig világít. Vagyis 2019 és 2022 között alig történt valami számottevő, ezt pedig a felhasználók is elkezdték észrevenni, ennek következményeként már nem övezi olyan nagy ováció az új iPhone-okat. Csak a szélsőséges fanatikusok váltanak évről évre vagy kétévente eszközt. Vagyis kijelenthető, hogy a telefonok terén nem tudnak semmi különössel előállni. Azonban a laptopok és számítógépek esetében már más a helyzet. Az M1-es processzor megjelenése óta hatalmas figyelmet kapnak az Apple számítógépei, nem is alaptalanul.

MacBook Pro, Forrás: Apple

Az almás vállalat hosszú ideig az Intellel dolgozott közösen, de 2020-ban megtörtént a szakadás, amikor az Apple piacra dobta első, saját fejlesztésű processzorát, az M1-et. Ebben a tekintetben nemcsak egy kiemelkedő teljesítményű processzorról beszélünk, az igazi erénye abban rejlik, hogy ugyanaz a gyártó készítette a szoftvert és a hardver igencsak jelentős részét. Így pedig kiemelkedő teljesítményt és megbízhatóságot tudtak tető alá hozni.

Az M1-es MacBook Air alapváltozata teljesítményben közel volt a 2019-es csúcs iMac teljesítményéhez a gyakorlati tesztek alapján. A két gép között árban pedig több mint ötszörös szorzó volt akkoriban. Tehát korántsem alaptalanul figyelt fel a világ erre a jelenségre. Az M1-es processzorok pedig hamar a figyelem középpontjába kerültek, és egyre többen várták a fejlesztett változatokat, így pedig mostanra kialakult az a trend, ami a laptopokat és számítógépeket helyezte a figyelem középpontjába.

Az erősebb M1 Pro és M1 Max processzorok meghódították a komolyabb felhasználásra szánt laptopok területét, és rengeteg videószerkesztő vagy olyan személyek, akiknek szükségük van a nagyobb teljesítményre, váltottak Macre. Közülük sokan azt mondják, hogy közel sem tudják kihasználni a processzorok erejét, és kimondottan meg vannak elégedve a teljesítménnyel. Tavaly pedig megjelent az M2-es processzor, ami teljesítményében nem ér fel az M1 Pro vagy M1 Max lapkákkal, viszont valamivel erősebb, mint a sima M1. Igazi különlegessége pedig az üzemidő. Az Apple-nek sikerült egy olyan energiahatékony processzort letenni az asztalra, amellyel egy laptop– alapfeladatok mellett – akár 18 órás üzemidőt is képes elérni. Az M2-vel szerelt MacBook Air pedig a statisztikák szerint slágertermék lett. Akinek fontos, hogy sokág bírja egy laptop akkumulátora, és megbízhatóan működjön, annak remek választás lehet az imént említett gép.

Az M2 megjelenése után pedig sokan várták, hogy ősszel érkezni fog az újgenerációs processzor erősebb változata, vagyis az M2 Pro és az M2 Max. Viszont ez nem történt meg. Azonban a jólértesült Bloomberg-elemző, Mark Gurman szerint a vállalat a közeljövőben fogja bemutatni a legújabb 14 és 16 hüvelykes MacBook Pro modelljeit, amelyekben már az M2 Pro és M2 Max fog helyet kapni. Az elemző arról számol be, hogy ezeket a gépeket a cég már 2022-ben piacra szerette volna dobni, viszont az ellátási láncban tapasztalt akadozások miatt inkább kitolták a bemutató időpontját.

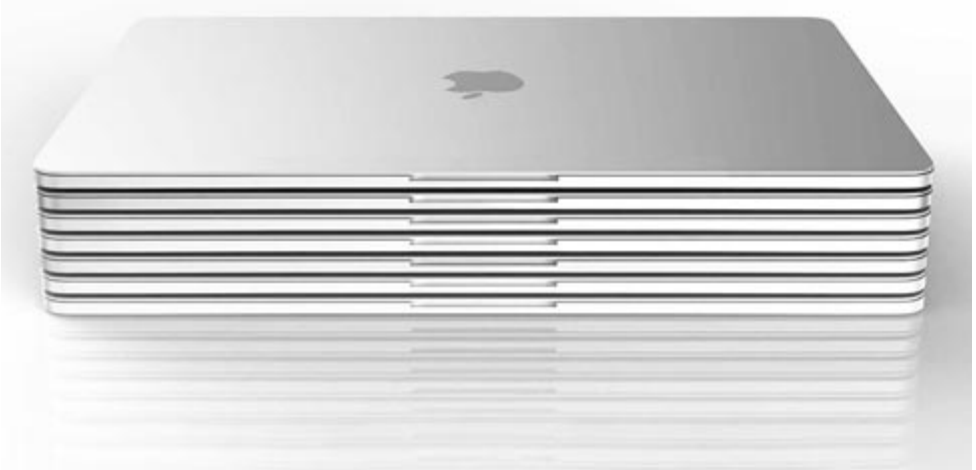

MacBook Air, 15 hüvelykes változat, koncepció, Forrás: MacRumors

Mark Gurman arról is beszélt, hogy a laptopok külseje minden bizonnyal csak nüanszokban fog változni, a legfontosabb újdonság bent lesz keresendő, ez pedig a processzor, valamint a korábbiaknál sokkal gyorsabb RAM megjelenése. Kíváncsian várjuk, hogy a gyakorlatban mire lesz elég ez a fejlesztés, azaz mennyivel lesznek gyorsabbak az új gépek az elődökhöz képest.

Nem az új MacBookok az egyetlenek, amelyek az idén érkeznek. Az év második felében várható az M3-as processzorral szerelt iMac, amely a 2021 áprilisában debütált M1-es verziót válthatja majd. A Bloomberg elemzője szerint az Apple az asztali gép esetében minden bizonnyal ki fogja hagyni az M2-es chipet, és az M1-ről kapásból M3-ra fog váltani. Az asztali gép mellett pedig szintén frissülni fog a hordozható számítógép, a Mac Mini, amely előreláthatólag megkapja az M2 és M2 Pro processzorokat.

Emellett pedig az Apple gőzerővel dolgozik az új iMac Pro és Mac Pro fejlesztésén. Utóbbi a tervek szerint az M2 Ultra processzort fogja megkapni. Az abszolút csúcsmodell továbbra is bővíthető kialakításban érkezik, minden bizonnyal egy 24 magos processzor, egy 76 magos grafikai gyorsítóegység és 192 GB RAM fog felelni a sebességért. Ha valaki úgy érezné, hogy ez a sebesség nem elegendő számára, Mark Gurman értesülései szerint lesz egy M2 Extrememel szerelt Mac Pro változat is, amelyben egy 48 magos CPU és egy 152 magos GPU kap helyet, bár ezzel kapcsolatban vannak olyan hírek is, hogy a gyártási nehézségek és az irreálisan magas költségek miatt mégsem fog megszületni az eszköz. Egyelőre konkrét információ nincs, és minden bizonnyal csak akkor lehetünk ebben biztosak, amikor majd (minden bizonnyal ősszel) bemutatják. Akkor derül ki, hogy lesz-e erősebb modell, bár ha őszinték akarunk lenni, akkor az „alap" modell teljesítménye is bőven elég a hollywoodi filmstúdiók számára is.

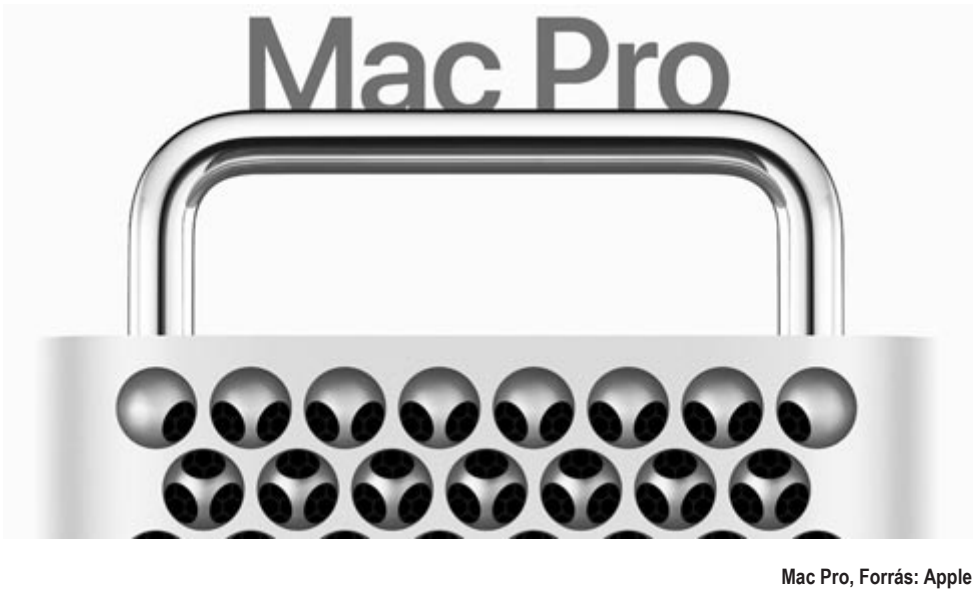

Mac Pro, Forrás: Apple

További pletyka, hogy idén érkezhet egy 15 hüvelykes MacBook Air M2-es vagy akár M3-as processzorral. Ha ez valóban megtörténik, akkor az azt jelenti, hogy az Apple elkezdett hallgatni a felhasználói igényekre, hiszen számos ember jelezte már, hogy szüksége lenne egy nagyobb kijelzős laptopra, de számára értelmetlen egy Pro kivitel megvásárlása, mert nem használja olyan erőigényes feladatokra. MacBook Airből pedig eddig csak 13 hüvelykes létezett, illetve a 2010-es évek első felében még gyártottak belőle 11 hüvelykes változatot is, azonban azt a kivitelezésűt évekkel korábban kivezették a kínálatból. Egy nagyobb MacBook Air sokak számára egy jó alternatíva lehet, különösen azoknak, akik előnyben részesítik a nagyobb kijelzőt, viszont nem szeretnének egy kisebb vagyont elkölteni egy számítógépre, különösen annak fényében nem, hogy nincs szükségük olyan erős hardverre.

Összességében nézve sok érdekességet hozhat az idei év Apple-fronton a felhasználók számára, akik egyelőre csak reménykednek abban, hogy minél több ötletből, elhangzott pletykából valóság lesz. Abban viszont biztosak lehetnek, hogy idén sem maradnak újabb almás eszközök nélkül, csak bírja a pénztárcájuk.

Az olvasó írja

Szerkeszti: Mezey Sarolta

Változnak az idők…

Kuszálik Péter

… és velük együtt mi is – tartja a régi római mondás, s ez a ’változás’ már-már az egyetlen ’állandó’ dolog. Ki emlékszik arra: hol volt az utolsó trafik a városban, s benne fiolás benzin, meggyfa szipka és okmánybélyeg? 32 évvel ezelőtt – egy nagy kampány során – tucatjával telepítették a postaládákat, most csupán annyi van, ahány postahivatal (kb. 8). Egy időben az újságosstandok igazságos elosztásáért tüntettek a tulajdonosok, mára eltűntek, mint Fuxi a harctérről. Ki volt az utolsó rikkancs, és ki emlékszik még az utcai cipőpucolókra?

1990 első negyedében hosszú sorok kacskaringóztak a standoknál, manapság egyre-másra szűnnek meg a hírlapok. „Utolsó vezércikk”-kel búcsúzott az *Előretolt Helyőrség* című irodalmi-kulturális lap 5. évfolyamának 13. (összesítve: 56.) száma.

December utolsó napjaiban jelent meg egy másik szomorú hír: „huszonhárom év után jövő hónaptól nincs többé nyomtatott *Krónika*” és *Erdélyi Napló, Székelyhon, Székely Hírmondó, Nőileg* és *Heti Hirdető*. (*foter.ro*; dec. 30.) A cikk szerzőjének szomorúságát meg tudom érteni: „tudtuk, hogy el fog ez jönni, de az ilyesmi mindig olyan hirtelennek tűnik, de hát akit lélegeztetőgép tart életben, gyakran kimúlik”… Igen, ez a „hosszú betegségnek halál a vége” közmondás modernebb változata. (A ’boncolás után’ majd a halál oka is kiderül. Az sem kizárt, hogy a *valós* okokat csak harminc év múlva teszik közzé; hallottunk már ilyent.)

Az interneten olvasható „érzelmes búcsúztató” után serény temetőbogarak és álneves dögkeselyűk véleményei sorjáznak, mindenki a maga módján beszél: ki károrvedően, ki szomorúan. Nekem – két, terjedelmes korszakot felmérő sajtóbibliográfia szerzőjének – nem kell zsebkendőt keresgélnem. Én idejekorán, már a *Krónika* ’bevezető’ számában próbáltam felkészíteni az olvasót: eljön majd a megszűnés napja is. „Jaj, vajon mi lesz? Semmi. – A hatvanas évek végén Oriana Fallaci azért aggódott, hogy mi lesz, »ha meghal a Nap«, most felbecsülni sem lehet azok számát, akik – a *Krónika* megjelenésének ürügyén – egyik vagy másik hazai lap közeli halálát jósolják. A Nap, köszöni, jól van, azóta számtalan fogyatkozást kibírt, s esze ágában sincs meghalni. A lapokkal persze egészen más. Azok jönnek-mennek, születnek és meghalnak.” (K. P.: Ha meghal a lap. *Krónika*; 1999. okt.)

A cikket – Mörfi módra (azaz józan pesszimizmussal és cinikussággal) – így fejeztem be: „a szakmai irigység és a kenyérféltés kortól, nemtől és rendszertől függetlenül jelen van, volt és lesz a magyar sajtóban. – A baj nem ott kezdődik, ha meghal egy lap, hanem ha mindegyik. Vagy ha nem érdemes új lapot indítani. Mert nincs kinek. Na, ettől őrizzen meg a Teremtő.”

Rögtön ide kívánkozik Kelemen Hunor megjegyzése, aki a tavalyi népszámlálás eredményeit nézegetve így szólt: „Ezzel megőriztük a magyarok 6 százalék feletti arányát a romániai társadalmon belül.” (*rmdsz.ro*, dec. 30.) Nota bene: 2022-ben a magyarok száma csak kevéssel haladta meg az egymilliót. Ámde: 1992-ben 1,62 millió magyart számoltak, akkoriban ez 7,1%-nak felelt meg. Arányokban és százalékban nem tűnik nagy romlásnak, de abszolút értékben siralmas: 1,62-ről lejöttünk 1-re. Harminc év alatt hatszázezer volt az apadás, ha ez az iram megmarad, akkor 2052-re négyszázezer marad. „Na, ettől őrizzen meg a Teremtő.” (Vesd össze dr. Székely András budapesti kutató véleményével: Kétszáz év múlva megszületik az utolsó magyar? *Vásárhelyi Hírlap*, 2007. szept. 6.)

Még három adat: 1956-ban 1,587; 1966-ban 1,619; 1977-ben 1,713 milliót számoltak. Végezzük el a kivonásokat: 1956–1966 között 32 ezer, 1966–1977 között pedig 94 ezer volt a gyarapodás (Ceau elvtárs „decret”-jének pozitív hatása). Ennyit a számokról.

Még elmondom, hogy Marosvásárhely sz. kir. város első hírlapja 1866 júliusában indult, ez volt a *Székely Néplap* (másfél év után megszűnt). Jöttek még: *Székely Közlöny* (1867. ápr. – 1868. szept.); *Székely Hírlap* (1869. jan. – 1876. jan.); *Erdély* (1871. jan. – 1875. dec.), címváltozás után *Marosvidék* néven folytatta. Ebből lett a *Székely Lapok* (miután a *Marosvidék* egyesült az 1896-ban létrehozott – másik! – *Székely Hírlap*pal), amely aztán 1910-ig vitte a zászlót. A 20. század lapjait átugorva csupán egyetlen lapot említek meg a közelmúltból: *Vásárhelyi Hírlap* (2007. szept. 3. – 2018. júl. 17.), jogutóda a *Székelyhon* (2018. júl. 18. – 2022. dec. 30.). Mostanra csak a *Népújság* maradt. Meg az a néhány ezer olvasó, akik éltetik a lapot. Tartsanak ki!

Romhalmaz és zajparádé között

A múlt év régen várt eseménye volt a „régi” – az idén már 54 éves Kornisa (1-10. sz.) útvonalának felújítása. Egyöntetű örömmel fogadtuk a gyalogosjárda újjáépítését is. Aztán ez hamarosan – újra – a gépkocsiparkolás martaléka lett. Paradox módon csupán az úttesten osztoznak az autósok és a gyalogosok, a járda csak az autósok érdekterülete. Jó lenne talán itt is kiírni, hogy csupán az „őslakosok” hajthatnak be, de lehet-e azt tudni, ki lakik ezekben a társasházakban? Enyhítene a helyzeten, ha pl. legalább az 1-3-5. számok közötti részen elkerített gyalogjárdát alakítanának ki, aminek megvan a helye. Mert így, a felújítás dacára, a gyalogosok semmit sem nyertek! Továbbra is veszélyben vannak az idősek és a gyerekek is.

Már vége felé tartott a negyedünk részleges felújítása, amikor egy újabb gond került előtérbe. A már egy ideje düledező épületek a Tüdőklinika hátsó udvarán – tőszomszédságban a Kornisa 4. sz. alatti szakasszal – megrokkantak, emeletes téglazuhatag veszélyezteti a mai napig az elhaladó gyalogosokat, autókat. A deszka raktárépület is romhalmazzá vált, mindkettő a környező garázsokra, a bennük levő autókra is veszélyt jelent. Sajnos ezt a helyzetet a lakóbizottság átirata nyomán sem követte intézkedés a klinikai igazgatóság részéről. A kialakult kép alapján ez a teljes összeomlásnak ítélt roskadozó épület akár egy háborús film élethű háttere is lehetne…

Még jó a memóriánk, még emlékszünk a gyalogjárdáink biztonságára, a szomszédokkal való családias kapcsolatokra, a klinikai téglakerítés épségére. Jó lenne, ha ezek újra nemcsak álomképek, hanem a mai valóság képei lehetnének.

És azt az emlékünket is szeretnénk visszaépíteni, hogy ép lépcsőfokokon lépkedhetünk lefele, ha a negyedből, a 6. sz. alatti toronyháztól a kis gyalogosszerpentinen a November 7. negyed irányába megyünk. Mert a sláger szövegét idézve: *„nemcsak a húszéveseké a világ”*.

Rendre eladásra kerülnek a régi lakások. Az új tulajdonosok lakásfelújításokat végeztetnek, amelyek sok esetben a társasház lakóinak nyugalmát nagymértékben zavarják. A falakon áthallatszik a zaj, emiatt pokollá válhat napokra-hetekre a szomszédság élete. Különösen zavaró ez a betegekre, idős emberekre nézne, akik helyzetüknél fogva naphosszat tartózkodnak a saját tulajdonú lakásukban. Van rá példa, hogy az új tulajdonos bekopog szomszédaihoz, és eleve megértésüket kéri az átalakításokkal járó zaj, kellemetlenségek miatt, netán időpont is egyeztethető. Másrészt jó lenne, ha az elképzelt átalakítások (falkidöntések, nyílásszárók áthelyezése) valamifajta szakvélemény (jóváhagyás) alapján történne, a lakótömbök stabilitásának veszélyeztetése nélkül. Mindenkinek tisztában kell lenni azzal, hogy kezdetben (1969) saját pénzünkből – kölcsön igénybevételével – készültek a SAJÁT lakásaink, és ezt tiszteletben kell tartani!

Az új év új remények forrása…

Gy. Berei Ferenc Árpád

A rovatban közölt levelek tartalmáért, a tényállítások hitelességéért a szerzők a felelősek. Elektronikus postán is fogadjuk leveleiket. A levélírók minden esetben tüntessék fel telefonszámukat és lakcímüket.
Címünk: nepujsag@e-nepujsag.ro

Rakétatalálat érte?

Külföldi ismerősök érkeztek az ünnep időszakában Marosvásárhelyre. Valaha itt laktak a városban ők is. Hosszú idő után jöttek haza, mert nekik most is ez a haza, mondták. Elindultunk a főtér felé, hogy megmutassam, itt is tisztábbak a járdák, az úttest. A szeméttárolókat elkerültem. A Kövesdombról, ahol egykor laktak, leértünk a Dózsa György utcába. Egyszer csak megáll a csapat, egyikük előveszi a nyakában lógó fényképezőgépet. Ne most, mondom, majd a főtéren, meglátod, este milyen csodálatos, ilyen nem volt soha, büszkék is vagyunk! De ő csak kattogtatta a gépet. – Na, nézd meg a felvételt! Amikor belenéztem, elállt a szavam. Mi már megszoktuk a látványt, de egy idegennek rögtön feltűnik.

– Ha odahaza megmutatom a szomszédoknak, és azt mondom, hogy Ukrajnában jártam, el is hiszik. Mert ilyenek a háborús övezetben megrongált épületek, amelyeket rakétatalálat ért, amilyeneket a tévében is nap mint nap láthatunk.

Tökéletesen igaza volt, hiszen a főtértől néhány lépésre, a Poklos-patak mellett, a Dózsa György utca és a Tudor Vladimirescu utca kereszteződésénél egy ilyen lerobbant épület található. Néhány hónapja még tűz is pusztított az épületben, s akkor a meglévő ablakok is eltűntek. Az épületet borító zöld háló cafatokban lóg, életveszélyes ott járni. Elhatároztam, hogy ezután csak a túlsó járdán közlekedem, és ezt javaslom másoknak is. Nem tudom, ennek az épületnek ki a gazdája, akit nem lehet arra kötelezni, hogy megszüntesse ezt a szégyenletes állapotot. Vagy addig várnak, amíg egy súlyos baleset történik? A város lakossága nevében kérjük az illetékeseket, ha lehetséges, keressenek megoldást, hogy minél hamarabb rendbe tegyék az épületet. Köszönjük előre is.

Czerán Erzsébet

Fotó: Antalfi Imola

Oktatásszakértők Kárpát-medencei találkozója

Közös erővel a fejlődésében és a digitalizációban

Első alkalommal szerveztek szakmai napot január 6-án azok az erdélyi és vajdasági pedagógusok, akik az OktOpusz – Kárpát-medencei Oktatásszakértői Adatbázis kialakításán dolgoznak az Erasmus+ KA2 program keretében. A szakmai rendezvénynek a szovátai Teleki Oktatási Központ adott otthont.

Nagy-Bodó Szilárd

Ferencz-Salamon Alpár, a Romániai Magyar Pedagógusszövetség (RMPSZ) szakmai alelnöke elmondta, hogy a programra való igény már a korábbi években megszületett, és egyik indító mozzanata a koronavírus-járvány volt, amikor az oktatóknak számos új nehézséggel kellett szembenézniük. A jelenlegi program célja, hogy a pedagógusok egymástól tanuljanak, és szakmai közösségeket alakítsanak ki, ahol segítséget tudnak kérni egymástól. Az oktatásszakértők Kárpát-medencei találkozóján 50 erdélyi és 25 észak-bácskai pedagógus vett részt, de közép- és hosszú távon az a cél, hogy ezt a szakmai közösséget bővítsék annak érdekében, hogy minél nagyobb tudásanyagot hordozzon, és minél hatékonyabb segítségnyújtásra adjon lehetőséget – mutatott rá az RMPSZ szakmai alelnöke.

Az oktatásügyben a digitalizáció mindig kényes kérdés volt. A járvány kitörésekor sok pedagógus ellenezte, viszont sokan támogatták is. Az ellenzők közül viszont sokan voltak, akik nem ismerték az online felületeket, és nem tudták elképzelni azt, hogy miként tudnának ott dolgozni. A koronavírus viszont rákényszerítette őket a felzárkózásra, mondta *dr. Köllő Zsófia* programigazgató. Úgy vélte, számos előnye van az online térnek, például megkönnyíti a tanórák lebonyolítását, valamint lehetőséget teremt a szakmai fórumokon való részvételre is. Köllő Zsófia hangsúlyozta, hogy mind az offline, mind az online oktatásban a pedagógusok együttműködésében van a jövő, hiszen csak közösen, egymást segítve tudnak fejlődni és eredményeket elérni. A programigazgató a sokat kritizált és nem naprakész tananyagot tartalmazó iskolai tankönyvek kapcsán úgy vélekedett, hogy valóban szükség lenne új könyvekre, de ezeket a pedagógusok együttműködésével kellene kidolgozni, mert ők kell értő módon tanítsanak belőlük.

A projekt keretében a 75 (50 erdélyi és 25 észak-bácskai) pedagógus létrehoz egy szakmai portfóliót. Ez minden pedagógus esetében tartalmaz egy önéletrajzot, egy bemutatkozó videót és szöveget, valamint egy szakmai munkát. A portfóliók mindenki számára ingyenesen elérhetők lesznek, és a szakértői közreműködésben fogják segíteni a keresőt, azaz, ha valaki segítséget szeretne kérni, akkor az adatbázisban meg fogja találni az azon a területen jártas pedagógust, aki ötletekkel vagy akár szakmai megoldással is tud szolgálni. A későbbiekben szeretnék tovább bővíteni ezt az adatbázist, nyomatékosította *dr. Tratnyek Magdolna*, az Innovatív Pedagógiai Műhely vezetője.

Az oktatásszakértők Kárpát-medencei találkozója az Erasmus+ program segítségével valósulhatott meg. A program (amely akár az Európai Unió névjegykártyájának is mondható) költségvetése 2019-ben megkétszereződött, így sokkal több lehetőség van támogatások lehívására, mondta *Winkler Gyula* európai parlamenti képviselő. Hozzátette, hogy az európai uniós források és az Erasmus-program nyújtotta lehetőségekkel élni kell, ha Románia nem hívja le a pénzösszegeket, akkor megteszik más tagállamok, de az egészen biztos, hogy a pénz nem fog elköltetlenül maradni. A képviselő beszélt a szórványbeli oktatás helyzetéről is, számos megyében mindössze egy magyar nyelvű iskola működik, ott tanulnak a fiatalok. A szórványban való oktatás pedig a nemzeti megmaradás záloga, oktatás és iskola nélkül a közösségek nem fognak megmaradni. Ezért is kell figyelmet fordítani ezekre a megyékre és az ottani oktatásra, az Erasmus-program pedig egy kiváló lehetőséget kínál az ott élő diákok és pedagógusok számára. Ezért is fontos a bemutatása és népszerűsítése, ilyen tekintetben pedig hatalmas feladata van a sajtónak, mutatott rá Winkler Gyula.

Az oktatásszakértők Kárpát-medencei találkozójának a Teleki Oktatási Központ biztosított helyszínt, amely az RMPSZ továbbképző és konferenciaközpontja is. A központ rendelkezik konferenciatermekkel, vendéglővel, szálláshelyekkel, wellnessrészleggel, valamint nyáron egy kempinget is üzemeltet, mondta *Biró Zsolt*, a Teleki Központ igazgatója. A Romániai Magyar Pedagógusszövetség eseményein kívül pedig a kirándulni vágyóknak is biztosítanak szálláshelyet, valamint feltöltődésre alkalmas helyszíneket, emellett pedig a Teleki Oktatási Központot a Sóvidék és Szováta kulturális központjaként tartják számon.

Az igazgató arról is beszámolt, hogy számos RMPSZ-rendezvényt szerveznek a központban, ilyen például a Bolyai Nyári Akadémia, az évközi továbbképzések vagy éppen a különféle találkozók.

Biró Zsolt hozzátette: a Kárpát-medencei találkozó egy úttörő rendezvény, ennek fényében is hatalmas megtiszteltetés, hogy a Teleki Oktatási Központban szervezték meg.

Előadás közben Fotó: a Romániai Magyar Pedagógusszövetség Facebook-oldala

Még vannak apróbb munkálatok, de már látják a végét

Befejezik a szentgericei templom teljes felújítását

Többévi tervezgetés, forráskeresés és munka után a templomfelújítás befejezéséről is szó eshet végre a szentgericei unitárius egyházközségben. A visszatekintés mellett közösségépítésről is szót ejt Varró Bodoczi Barna **tiszteletes.**

Gligor Róbert László

Tavaly augusztusban egyhetes kirándulásra vitték a gyülekezet ifjait Fotó: Szentgericei Unitárius Egyházközség

A szentgericei unitárius templom felújítási folyamata 2009-ig nyúlik vissza: akkor verték le a vakolat egy részét, hogy a salétromos templomfalak szellőzni, száradni tudjanak. Varró Bodoczi Barna lelkipásztor 2013-ban került a gyülekezetbe, 2014-ben kicserélték a belső villanyhálózatot, a következő évben a harangokat villamosították, majd 2016-ban elkezdték a templomfalak külső kijavítását. Közben dolgoztak a felújítási munkálatok tervének elkészítésén és engedélyeztetésén, a felújítási engedélyt 2018-ban szerezték meg, ekkor kezdődtek el a tulajdonképpeni nagy, átfogó munkálatok. Az épület bádoghéjazatát cserépre cserélték, folytatták a falak művészettörténeti feltárásával, vizsgálatával és párhuzamosan azok javításával, vakolásával is. Az azóta zajló munkálatok, a külső és belső templomfelújítás anyagi támogatását elsősorban a magyar kormány finanszírozta a Rómer Flóris Tervből a Teleki László Alapítvány révén, valamint a Magyar Unitárius Egyház is a 450 éve fennálló egyház emlékprogramja keretében, amely a tulajdonképpeni kezdeti löketet is megadta. Három ízben kaptak támogatást 2019 óta a román kormány vallásügyi államtitkárságától is, a nőszövetség megmozdulása is eredményes volt, és a hívek is hozzájárultak kétszeri kötelező kirovás útján, de önkéntes adományok is érkeztek. A lelkész és Sánta B. József gondnok sok utánajárása és a hívek számottevő közmunkája is nagyot lendített a folyamaton.

Már csak apróbb munkálatok maradtak a tavaszra – teljesen megújult az Árpád-kori műemlék épület Fotó: Szentgericei Unitárius Egyházközség

Újabb összegek érkeztek

A múlt év is eredményes volt ezen a téren – számolt be a lelkész. Decemberben – szinte karácsonyi ajándékként – újabb 50 ezer lejt osztott le számukra a román kormány, miután előzőleg jóváhagyott 80 ezer lejt, amelyből részben fedezték a külső munkálatokat, és a templom régi fapadlóját habarcságyba fektetett, kézzel készített téglákból készült új padlóra cserélték a tavaly tavasszal. A magyar kormány 2021-ben egy 15 millió forintos támogatást ítélt meg számukra, ennek felhasználásával valósult meg a torony teljes körű külső felújítása. Ebből az összegből fedezték a padlócsere többletköltségeit, a falak külső lábazatának vakolását és festését, valamint részben az eresz alatti falminták felújítását és tereprendezést az épület körül. A tavalyi munkálatokat a Maros Megyei Tanács 4500, a backamadarasi helyi tanács 7500 lejjel támogatta, amely összegek felhasználásával a torony alsó szintjét levakolták, és elkezdték a portikus javítását: a megromlott tetőszerkezetet ki kellett cserélni, de ennek eltávolításával a homlokfal is megbomlott.

A decemberben kapott 50 ezer lejes kormánytámogatásnak is megvan a helye: a templom egykori szentélye tetőszerkezetén is esővíz szivárgását észlelték, vannak elkorhadt szarufák is, tehát itt is be kell avatkozni. A toronyban van egy szerkezeti repedés, amelyet a fal külső részén „összeszőttek", de belül is meg kell erősíteni. Önerőből szeretnék megoldani a templombelső és a kazettás mennyezet megvilágítását, erre gyűjtöttek a karácsonyi kántáláskor, és érkezett egy komoly felajánlás is erre a célra. A tavaly az időjárás miatt nem tudták befejezni a toronybejáró és a portikus felújítását. Ha mindez megvalósul, akkor a felújítási munkálatok teljes befejezéséről lehet beszélni, és a gyülekezet ragaszkodik ahhoz, hogy az év folyamán ünnepélyes keretek között adjanak hálát mindezért Istennek.

Kulturális és történelmi barangolás

A rengeteg fizikai építkezés mellett nem feledkeztek meg a közösségépítésről, a gyülekezet megmozgatásáról sem. Ezért a tavaly tizenként gyermek számára szerveztek körutat egyházi és történelmi múltunk megismerése céljából.

A szentgericeiek augusztusban indultak egyhetes kirándulásra, első megállójuk során Gyulafehérváron megtekintették a katolikus érseki templomot és János Zsigmond egykori unitárius erdélyi fejedelem sírját. Világos meglátogatása után a makói Hagymatikumot célozták meg, majd Kiskőrösön Petőfi szülőházát s a helyi kis múzeumot, valamint megtekintették a János vitéz interaktív bemutatóját. Budapesten a Hősök terét, a Puskás-stadiont, az Országházat, a Margitszigetet, a Terror Házát, a budai várat és a főváros számos nevezetességét keresték fel, de nem hagyták ki a nemzeti ünnepről elhalasztott tűzijátékot sem.

A tihanyi apátság és a gödöllői királyi kastély volt az utolsó két megállója a körútnak, amelyre a Bethlen Gábor Alapkezelő 400 ezer forintos támogatást ítélt meg; a Gondviselés Segélyszervezet is hozzájárult három hátrányos helyzetű szentgericei gyerek kirándulásának költségeihez.

A szép élményekkel hazatérő gyerekek egyénileg járultak hozzá a költségek fedezéséhez – számolt be Varró Bodoczi Barna lelkész.

A közúti áruszállítás növekedett, a vasúti csökkent

A közúti áruszállítás 2022 első kilenc hónapjában 6,9%-os növekedést regisztrált 2021 azonos időszakához képest, míg a vasúti szállításban 2,9%-os csökkenés volt tapasztalható – derül ki az Országos Statisztikai Intézet (INS) adataiból.

A közúton szállított 238,448 millió tonna áru 83%-át belföldön regisztrálták, ami 8,3%-os növekedést jelent az előző év azonos időszakához képest.

Vasúton 41,797 millió tonna árut szállítottak a jelzett időszakban, ennek 77,9%-át képezte a belföldi piac.

A tengeri szállításban 45,443 millió tonna árut regisztráltak. 2021 első kilenc hónapjához mérten 13,9 százalékkal emelkedett a szállított áru mennyisége.

A belföldi vízi utakon szállított áru összmennyisége 21,446 millió tonna volt, amelynek 37,4%-a képezi a belföldi piac részét. A szállított áru mennyisége 12,1%-kal csökkent az előző év azonos időszakához képest.

A kőolaj-fővezetékeken keresztül 5,080 millió tonna árut szállítottak, 3,4 százalékkal többet, mint 2021 első kilenc hónapjában.

Légi úton 37.000 tonna árut szállítottak a jelzett időszakban, ez 26,7 százalékos növekedést jelent 2021 első kilenc hónapjához mérten.

A nemzetközi közúti árufuvarozásban a Romániában kirakodott áru 93%-a az Európai Unió (EU) tagállamaiból származott, a berakodott áru 94,2%-a pedig a tagállamokba irányult.

A Romániában kirakodott áru legnagyobb része Németországból (20%), Magyarországról (14,7%) és Olaszországból (13,5%) érkezett, a berakodott áru 18,3%-a Németországba, 17,3%-a Olaszországba és 12,4%-a Magyarországra irányult. *(Agerpres)*

Fotó: Nagy Tibor (archív)

14 éves lányt raboltak el maszkosok

Egy 14 éves nagytalmácsi lányt maszkos férfiak raboltak el hétfőn hajnalban. A rendőrség elfogta az elkövetőket, és hétfőn délután megtalálta az elrabolt lányt is – közölte a Szeben megyei rendőr-főkapitányság.

A tájékoztatás szerint a gyermekrablás január 9-én hajnali 3:30 körül történt. A rendőrséget 3:55-kor értesítették a 112-es segélyhívó számon arról, hogy a 14 éves nagytalmácsi Carolea Luminiţát négy maszkos férfi erőszakkal egy autóba tuszkolta, majd elhajtott vele.

A rendőrség válságstábot állított fel, a gyermeket nagy erőkkel keresték. Néhány órán belül a rendőrség elfogta a lány elrablóit, akik 20 és 40 év közöttiek, feleki illetőségűek, majd egy Brassó megyei ingatlanban megtalálták az elrabolt lányt is.

A Szeben megyei rendőrség hétfő délutáni tájékoztatása szerint a gyermeket a Brassó megyei Sárkány községhez tartozó Vád településen találták meg egy házban. A kiskorút kihallgatja a rendőrség, hogy tisztázzák eltűnésének körülményeit. Az ügyben folytatódik a nyomozás – közölték.

A Szeben megyei törvényszéki ügyészség jogellenes fogvatartás, birtokháborítás és testi sértés bűncselekményének gyanújával nyomoz az ügyben. *(Agerpres)*

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (sz.)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (sz.)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (sz.)

MAROSVÁSÁRHELYI ÉTTEREM FUTÁR munkatársat keres. Követelmények: B kategóriájú vezetői engedély, komoly hozzáállás. Munkakörülmények: piacszintű fizetés, napi menü. Részletekért hívja a 0730-525-535-ös telefonszámot. (67031-I)

MAROSVÁSÁRHELYEN tapasztalattal rendelkező VARRÓNŐKET alkalmazunk. Betöltendő helyek száma: 5 gépes és 1 vasalói/csomagolói állás. Bérezés: havi nettó 2400 lej (kézbe). Munkaprogram: hétfő-péntek 8 óra /nap. Részletek a 0749-521-125-ös telefonszámon. (67038-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ kövér disznó. Tel. 0740-463-935. (18308)

LAKÁS

KIADÓ másfél szobás, bútorozatlan garzonlakás hosszú távra a Kárpátok sétányon. Tel. 0749-425-152. (18333)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK garázsjavítást, szigetelést, tetőfedést Lindab lemezzel, bármilyen javítást, benti munkát, festést, glettelést. Hívjanak bizalommal, bármiben rendelkezésükre állunk! Tel. 0767-837-782. (18331)

VÁLLALUNK: tetőjavítást, meszelést, festést, szigetelést, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0756-596-889, Bence. (18316-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapuhegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is). Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0766-873-954, 0766-874-199, Marius. (18345)

TÉVÉ-, MOSÓGÉPJAVÍTÁS a kliens lakásán. Tel. 0740-527-205. (18349)

VÍZSZERELÉS, villanyszerelés, javítások. Tel. 0774-574-527. (17886)

FAVÁGÁST, bokorvágást vállalunk. Tel. 0770-621-920. (17885)

VÁLLALOK építkezési munkát, fametszést. Tel. 0741-352-972. (18343)

IDŐS személyre vigyáznék egy héten kétszer. Tel. 0740-554-685. (18366-I)

MOSÓGÉPET és hűtőszekrényt javítok. Tel. 0755-825-502. (18352-I)

SZAKEMBER vállal bármilyen építkezési munkát, javítást. Anyagot biztosítunk. Tel. 0766-874-476. (18346)

LÉPCSŐHÁZFESTÉST vállalok. Tel. 0741-699-761. (18347)

GYÜMÖLCSFAMETSZÉST, permetezést vállalok. Tel. 0735-846-121. (18382-I)

KICSERÉLÜNK régi cserepet, esőcsatornát, készítünk kerítést megrendelésre, tetőt fedünk Lindab lemezzel, vízszigetelés. Tel. 0747-816-052. (18365)

KIÜRESÍTÜNK tömbházlakást, elszállítunk törmeléket, kitakarítunk udvart, garázst, pincét, tömbházak alagsorát. Tel. 0743-512-168. (18365)

MEGEMLÉKEZÉS

Emlékek varázsa melegíti lelkem, szívemben őrzöm őt, soha nem felejtem. Álmok, emlékek, szép szavak, ez minden, ami a múltból megmaradt. Tátongó űr lelkemben a hiány, néha kicsit csendesül, de örökké fáj.

Emlékezünk id. BOGDÁN INCZÉRE.

Fia, Incze és családja, lánya, Ilonka és családja. (sz.-I)

Kegyelettel és soha el nem múló szeretettel emlékezünk január 11-én édesanyánkra, özvegy KOVÁCS RÉGINÁRA halálának 3. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Rá emlékező lányai és azok családja. (18360-I)

Szomorú szívvel emlékezünk január 10-én a szeretett édesapára, a nyárádkarácsonfalvi id. MAGOS IMRÉRE halálának 11. évfordulóján. Emlékét őrzi két fia és azok családja. (18358)

Szomorú szívvel emlékezünk január 10-ére, amikor 16 éve, hogy itthagyott örökre a legdrágább férj, apa, nagyapa, após, barát, volt szomszéd és sporttárs, SCHMIDSFELDEN LUDWIG.

Emléked örökké élni fog szívünkben. Nyugodjál békében!

A gyászoló család. (18363-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk,

VARRO EMMA

életének 73. évében, súlyos szenvedés után, december 24-én elhunyt.

Drága halottunk temetése január 13-án, pénteken 13 órakor lesz a remeteszegi temetőben.

Emlékét megőrzik gyerekei és családjuk. (18319)

Imádtad a családod, mindenkit szerettél, az volt a boldogságod, ha velünk lehettél.

Szívünk mély fájdalmával, de a Jóisten akaratába belenyugodva tudatjuk, hogy a drága jó férj, édesapa, nagyapa, após, apatárs, rokon, szomszéd és jó barát, a marosvásárhelyi születésű

MÉSZÁROS JÓZSEF

(Sanyika)

életének 68. évében, türelemmel viselt betegség után, folyó hó 8-án csendesen megpihent.

Drága halottunk temetése január 10-én, kedden 15 órakor lesz a marosvásárhelyi katolikus temetőben.

Emléke legyen áldott, nyugalma békés!

A gyászoló család. (18379-I)

Imádtad a családod, mindenkit szerettél, az volt a boldogságod, ha velünk lehettél. Beteg testeddel is értünk aggódtál, annyira féltettünk, de legyőzött a halál.

Szívünk mély fájdalmával, de a Jóisten akaratába belenyugodva tudatjuk, hogy a drága édesanya, nagymama, nagynéni, a marosvásárhelyi születésű

TEMPEANU MÁRTA

(Csöpi)

életének 76. évében, türelemmel viselt betegség után, január 6-án csendesen megpihent.

Drága halottunk temetése január 11-én, szerdán 12 órakor lesz a marosvásárhelyi római katolikus temetőben.

Emléke legyen áldott, nyugalma békés!

Gyászoló szerettei. (18380)

RÉSZVÉTNYILVÁNÍTÁS

„Valaki elment, elvitt egy álmot, s magával vitt egy egész világot.”

BENCZE ÉVA, kedves lélek, búcsúznak tőled a barátaid, akik melletted álltak küzdelmedben, és szeretettel azon igyekeztek, hogy enyhítsék a fájdalmad.

Őszinte részvétünk a gyászoló családnak. (-I)

Semmi sem fájdalmasabb az életben, mint a szeretett személy elvesztése. Osztozunk kolléganőnk, Szabó Orsolya fájdalmában, és mély együtt-érzésünket fejezzük ki ezekben a szomorú és fájdalmas percekben, amikor szeretett ÉDESAPJÁTÓL búcsúzik.

Őszinte részvétünk a gyászoló családnak.

A Gedeon Richter Románia Rt. munkaközössége. (sz.-I)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága halottunk, MOLNÁR ILONA temetésén részt vettek és fájdalmunkban osztoztak. Gyászoló szerettei. (18330)

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Nyáry Krisztián
Így szerettek ők 3

Delia Owens
Ahol a folyami rákok énekelnek

Dr. Máté Gábor,
Máté Dániel
Normális vagy

Marosvásárhely, Győzelem tér 18., Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó
  - információ - 118-932
  - általános - 118-800
- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
  - gyermekeknek - 0265/210-177

Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330

GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110

- Optika-Optofarm - 0265/212-304
  - 0265/312 436
  - 0265/250-120
  - 0265/263 351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Marmed - 0265/250-344
  - járóbeteg-rendelő: - 0756-468-658
  - 0729-024-380
  - Labor - 0751-114-307
  - e-mail: marmed@marmed.ro, www.marmed.ro
- Dora Optics - 0733-553-976
- Dora Medicals - 0265/212-971
- Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446
- Emma vendéglő, hidegtálak készítése - 0740-083-077
  - 0365/404-664
- Prefektúra - 0265/266-801
- RDS–RCS - 0365/400-401
  - 0365/400-404
- Aquaserv:
  - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
  - közönségszolgálat - 0265/208-888
  - központ - 0265/208-800
  - 08008 208-888
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929
  - vidék - 0265/929
- Delgaz Grid - 0265/200-928
  - 0800/800 928
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
  - 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
  koporsók, kellékek, - 0745-606-215
  koszorúk - 0745-606-269
  és halottszállítás - 0758-047-604
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
  - 0265/262-907

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak. Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.

A magyar költészet egyik legkiemelkedőbb alakja, a költő, forradalmár, nemzeti hős Petőfi Sándor 1823-ban született, azaz pontosan 200 éve, ezért ebben az évben rá emlékezünk. A János vitéz a gyerekek és felnőttek egyik legkedvesebb olvasmánya. Éljük át együtt e mű izgalmait a Maros Művészegyüttes előadásán keresztül január 10-én 19 órai kezdettel! Helyek foglalhatók a 0757-059-594-es telefonszámon.

A Marosvásárhelyi Nyugdíjasok Önsegélyző Pénztára

január 13-án pótszilvesztert szervez tagjainak a marosvásárhelyi Darina vendéglőben (Tudor negyedi Dacia komplexum).

Bővebb felvilágosítás a 0265-262-651-es telefonszámon, illetve a CARP Facebook-oldalán.

Előadások: január 13-án, 14-én, 20-án, 21-én, 22-én, 27-én, 28-án és 29-én este 7 órától – Marosvásárhely, Maros Művészegyüttes terme

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Marosvásárhelyi Rádió Románia
www.marosvasarhelyiradio.ro
96 FM
106,8 FM
1323 AM